

የማርቆስ ወንጌል

የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ወንጌል
ከሰባ ሁለቱ አርድእት አንዱ ቅዱስ ማርቆስ እንደ ጻፈው።

ምዕራፍ ፩

ስለ መጥምቁ የሐንስ ስብከት

(ማቴ. ፫፡፩-፲፪)

የሕያው፤ እግዚአብሔር ልጅ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል መጀመሪያ ይህ ነው። በነዚህ ቢያት፤ እንደ ተጻፈ “እነሆ፤ መንገድህን በፊትህ የሚጠርግ መልእክተኛዬን በፊትህ እልካለሁ። የእግዚአብሔርን መንገድ ጥረጥ፤ ጥርጊያውንም አስተካክሉ እያለ በምድረ በዳ የሚጮህ የአዋጅ ነጋሪ ድምፅ፤” የሐንስም በምድረ በዳ ያጠምቅ ነበር፤ ጎጠኢነትንም ለማስተስረይ የንስሐ ጥምቀትን ይሰብክ ነበር። የይሁዳና የኢየሩሳሌምም ሰዎች ሁሉ ወደ እርሱ ይሄዱ ነበር፤ ጎጠኢነታቸውንም እየተናዘዙ በዮርዳኖስ ወንዝ ሁሉንም ያጠምቃቸው ነበር። የየሐንስም ልብሱ የግመል ጠጉር ነበር፤ ወገቡንም በጠፍር መታጠቂያ ይታጠቅ ነበር፤ ምግቡም አንበጣና የበረሃ ማር ነበር። እንዲህም እያለ ይሰብክ ነበር፤ “ከእኔ ይልቅ የሚበረታ፤ ተጐንብሼ የጫማውን ማሰሪያ ልፈታ የማይገባኝ ከእኔ በኋላ ይመጣል፤ እኔ በውኃ አጠምቃችኋለሁ፤ እርሱ ግን በመንፈስ ቅዱስ ያጠምቃችኋል።”

ስለ ጌታችን ጥምቀት

(ማቴ. ፫፡፲፫-፬፡፲፩፤ ሉቃ. ፫፡፳፩-፳፪)

የያንጊዜም ጌታችን ኢየሱስ ከገሊላ ናዝሬት መጣ፤ የሐንስም በዮርዳኖስ ወንዝ አጠ

መቀው። ፤ወዲያውም ከውኃው በወጣ ጊዜ፤ ሰማይ ሲከፈት፤ መንፈስ ቅዱስም እንደ ርግብ ወርዶ በራሱ ላይ ሲቀመጥበት አየ። ፤ከሰማይም፤ “የምድህ ልጅ አንተ ነህ፤ በአንተም ደስ ይለኛል” የሚል ድምፅ መጣ።

የያንጊዜም መንፈስ ቅዱስ ወደ ምድረ በዳ አወጣው። ፤ከርባ መዓልትና አርባ ሌሊት በምድረ በዳ ተቀመጠ፤ ከሰይጣንም ይፈተን ነበር፤ ከአራዊትም ጋር ነበር፤ መላእክትም ያገለግሉት ነበር።

ጌታችን ማስተማር ስለ መጀመሩና

ሐዋርያትን ስለ መምረጡ

(ማቴ. ፬፡፲፪-፳፪፤ ሉቃ. ፬፡፲፬-፲፭)

የሐንስም ከያዙት በኋላ ጌታችን ኢየሱስ ወደ ገሊላ መጥቶ የእግዚአብሔርን የመንግሥት ወንጌል ሰበከ። ፤እንዲህም አለ፡ “ጊዜው ደረሰ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት ቀርባለችና ንስሐ ግቡ፤ በወንጌልም እመኑ።” ፤በገሊላ ባሕር አጠገብ ሲያልፍም ስምዖንንና ወንድሙ እንድርያስን መረባቸውን ወደ ባሕር ሲጥሉ አገኛቸው፤ ዓሣ አጥማጆች ነበሩና። ፤ጌታችን ኢየሱስም፤ “ኑ ተከተሉኝ፤ ሰውንም የምታጠምዱ አደርጋችኋለሁ” አላቸው። ፤የያንጊዜም መረባቸውን ትተው ተከተሉት። ፤ከዚያም ጥቂት እልፍ ብሎ የዘብዴዎስን ልጆች ያዕቆብንና ወንድሙ የሐንስን በታንኳ ላይ መረባቸውን ሲያበጁ አገኛቸው፤ እርሱም ከእነርሱ

፩ ግሪኩ “የሕያው ...” አይልም።

፪ አንዳንድ የግሪክ ዘርፊ “በኢሳይያስ” ይላል።

፫፡፪ ሚል. ፫፡፩። ፩፡፫ ኢሳ. ፵፡፫። ፩፡፮ ዪነገ. ፩፡፳።

፩፡፲፩ ዘፍ. ፳፪፡፪፤ መዝ. ፪፡፯፤ ኢሳ. ፵፪፡፩፤ ማቴ. ፫፡፲፯፤ ፲፪፡፲፰፤ ማር. ፱፡፯፤ ሉቃ. ፫፡፳፪፤

፩፡፲፭ ማቴ. ፫፡፪።

ጋር ነበር። ፤ ያንጊዜም ጠራቸው፤ አባታቸውን ዘብዴዎስንም ከሙያተኞቹ ጋር በታንኳውስጥ ትተው ተከትለውት ሄዱ።

በምክራብ ስለ ማስተማሩና ጋኔን የያዘውን ስለ መፈወሱ (ሉቃ. ፱፡፴፩-፴፯)

፤ ወደ ቅፍርናሆምም ሄዱ፤ ወዲያውም በሰንበት ወደ ምክራብ ገብቶ ያስተምራቸው ጀመረ። ፤ ጸጥታምህርቱንም አደነቁ፤ እንደ ጻፎቻቸው ያይደለ እንደ በዓለ ሥልጣን ያስተምራቸው ነበርና። ፤ በዚያም ጊዜ በምክራባቸው ውስጥ ክፉ ጋኔን ያደረበት ሰው ነበር። ፤ እርሱም፡ “የናዝሬቱ ኢየሱስ ሆይ፤ ከአንተ ጋር ምን አለን? ልታጠፉን መጥተሃልን? የእግዚአብሔር ቅዱስ ሆይ፤ አንተ ማን እንደ ሆንህ ዐውቄሃለሁ” ብሎ ጮኸ። ፤ ጌታችን ኢየሱስም፡ “ዝም በልና ከእርሱ ውጣ” ብሎ ገደበው። ፤ ያ ክፉ ጋኔንም አፈራገጠውና በታላቅ ቃል ጮኸ ከእርሱ ወጣ። ፤ ሁሉም አደነቁ፤ እርስ በርሳቸውም፡ “ይህ አዲስ ትምህርት ምንድን ነው? ርኩሳን አጋንንትን ውጡ ብሎ ያዝዛቸዋልና፤ እነርሱም ይታዘዙለታልና” ተባባሉ። ፤ ዝናዉም በገሊላ አውራጃዎች ሁሉ ተሰማ።

ስለ ጴጥሮስ አማት

(ማቴ. ፳፡፲፬-፲፯፤ ሉቃ. ፱፡፴፰-፴፯)

፤ ወዲያውም ከምክራብ ወጥቶ ከያዕቆብና ከዮሐንስ ጋር ወደ ስምዖንና ወደ እንድርያስ ቤት ገባ። ፤ የስምዖን አማትም በንዳድ ታማኝነቱ ስለ እርስዋም ነገሩት። ፤ ወደ እርስዋም ቀርቦ እጅዋን ይዞ አስነሣት፤ ያንጊዜም ንዳድዋ ተዋት፤ ተነሥታም አገለገለቻቸው።

ብዙ በሽተኞችን ስለ ማዳኑ

፤ ዐሐይ ገብቶ በመሸ ጊዜም፡ ድውያንንና አጋንንት ያደሩባቸውን ሁሉ ወደ እርሱ አመጡ። ፤ የከተማዬቱ ሰዎችም ሁሉ በደጅ ወደ እርሱ ተሰበሰቡ። ፤ በልዩ ልዩ ደዌ የታመሙትን ብዙዎችን ፈወሳቸው፤ ብዙዎች አጋንንትንም አወጣ፤ እርሱም ክርስቶስ እንደ ሆነ ዐውቀዋልና እንዲናገሩ አልፈቀደላቸውም። ፤ በጥቅምትም እጅግ ማልዶ ተነሣ፤ ወጥቶም ወደ ምድረ በዳ ሄደ፤ በዚያም ጸለየ። ፤ ስምዖን

ንና አብረውት የነበሩትም ተከተሉት። ፤ ማርቆስ ጌታም ጊዜ፡ “ሁሉ ይፈልጉሃል” አሉት። ፤ እርሱም፡ “ተነሡ፤ ወደ ሌሎች መንደሮችም እንሂድ፤ በዚያ እስብክ ዘንድ ስለዚህ መጥቻለሁና” አላቸው። ፤ በገሊላ ሁሉ በየምክራባቸው ተዘዋውሮ አስተማረ፤ አጋንንትንም ያወጣ ነበር።

ለምጻሙን ስለ ማንጻቱ

(ማቴ. ፳፡፩-፱፤ ሉቃ. ፳፡፲፪-፲፮)

፤ ለምጻም ሰውም ወደ እርሱ መጣ፤ ተንበርክኮም፡ “አቤቱ፤ ከወደድህስ ልታነጻኝ ትችላለህ” ብሎ ለመነው። ፤ ጌታችን ኢየሱስም ራራለት፤ እጁንም ዘርግቶ ዳስሰውና፡ “እፈቅዳለሁ ንጻ” አለው። ፤ ይህንም በተናገረ ጊዜ ለምጹ ፈጥኖ ለቀቀውና ነጻ። ፤ መክሮም አሰናበተው። ፤ “ለማንም እንዳትናገር ዕውቅ፤ ነገር ግን ሂድና ራስህን ለካህን አስመርምር፤ ምስክርም ሊሆንባቸው ሙሴ እንዳዘዘ ስለ መንጻትህ መባህን አቅርብ” አለው። ፤ እርሱ ግን በወጣ ጊዜ እጅግ ይሰብክ ጀመር፤ ዝናዉም ወጣና ተገለጠ፤ በግልጥም ወደ ከተማ መግባት ተሳነው፤ ነገር ግን በምድረ በዳ በውጭ ነበረ፤ ከየስፍራዉም ሁሉ ወደ እርሱ ይመጡ ነበር።

ምዕራፍ ፪

ሽባዉን ስለ ማዳኑ

(ማቴ. ፱፡፩-፰፤ ሉቃ. ፳፡፲፯-፳፮)

፤ ዳግመኛም ከጥቂት ቀን በኋላ ወደ ቅፍርናሆም ከተማ ገባ፤ በቤትም እንዳለ ተሰማ። ፤ በደጅ ያለው ቦታም እስኪጠባቸው ድረስ ብዙዎች ሰዎች ወደ እርሱ ተሰበሰቡ፤ ወደ እርሱ ለመጡትም ቃሉን ይነግራቸው ነበር። ፤ አራት ሰዎችም ሽባ የሆነ በሽተኛን በአልጋ ተሸክመው ወደ እርሱ አመጡለት። ፤ ስለ ሕዝቡም ብዛት ወደ እርሱ ማቅረብ ቢሳናቸው እርሱ ያለበትን የቤቱን ጣራ ነድለው ሽባዉን ከነአልጋው አወረዱት። ፤ ጌታችን ኢየሱስም እምነታቸውን አይቶ ያን ሽባ፡ “ልጄ ሆይ ኅጢአትህ ተሰረዩልህ” አለው። ፤ በዚያም ጻፎች ተቀምጠው ነበሩ፤ በልባቸውም ዐሰቡ። ፤ “ይህ ስለምን እንዲህ ያለ ስድብ ይናገራል? ከአንድ ከእግዚአብሔር በቀርስ ኅጢአትን ማስተሰረይ ማን ይችላል?”

፤ “እርሱም ከእነርሱ ጋር ነበር” የሚለው በግሪኩ የለም።
፤ ፳፪ ማቴ. ፯፡፳፰፤ ፳፱፤ ፩፡፴፱ ማቴ. ፱፡፳፫፤ ፱፡፴፭። ፩፡፴፱ ዘሌ. ፱፡፩-፴፪።

ላል?” አሉ። ጌታችን ኢየሱስም እንዲህ እንደሚያስቡ በመንፈሱ ዐውቆ እንዲህ አላቸው፡፡ “በልባችሁ እንዲህ ያለ ነገር ለምን ታስባላችሁ? ይህን ሽባ ኅጢአትህ ተሰረዋልህ ከማለትና፤ ወይም ተነሥተህ አልጋህን ተሸክመህ ሂድ ከማለት ማናቸው ይቀላል? ነገር ግን ለሰው ልጅ በምድር ላይ ኅጢአትን ሊያስተሰር ይሥልጣን እንዳለው እንድታውቁ፡፡”

፪ ዳግ መኖሩ ሽባውን፡፡ “አንተን እልሃለሁ ተነሥ፤ አልጋህን ተሸክመና ወደ ቤትህ ግባ” አለው።

፪ ያንጊዜም ተነሥቶ አልጋውን ተሸክሞ በሁሉ ፊት ወጣ፤ ሁሉም አደነቁ፤ “እንዲህ ያለ ከቶ አላየንም” እያሉ እግዚአብሔርን አመሰግኑት።

፪ ከዚህም በኋላ ጌታችን ኢየሱስ ወደ ባሕር ዳርቻ ዳግመኛ ሄደ፤ ሕዝቡም ሁሉ ወደ እርሱ ሄዱና አስተማራቸው።

ስለ ሌዊ

(ማቴ. ፱፡፱-፲፫፤ ሉቃ. ፭፡፳፯)

፪ ከዚያም ሲያልፍ የእልፍዮስን ልጅ ሌዊን በቀረጥ መቀበያው ቦታ ተቀምጦ አገኘውና፡፡ “ተከተለኝ” አለው፤ ተነሥቶም ተከተለው።

፪ ከዚህም በኋላ ጌታችን ኢየሱስ በሌዊ ቤት በማዕድ ተቀመጠ፤ ብዙዎች ቀራጮችና ኅጢአተኞች ከጌታችን ከኢየሱስና ከደቀ መዛሙርቱ ጋር በማዕድ ተቀምጠው ነበር፤ የተከተሉትም ብዙዎች ነበሩ። ፪ ጸፎችና ፈረሳውያንም ከኅጢአተኞችና ከቀራጮች ጋር ሲበላና ሲጠጣ አይተው፤ ደቀ መዛሙርቱን፡፡ “መምህራችሁ ከኅጢአተኞችና ከቀራጮች ጋር ለምን ይበላል? ይጠጣልም?” አሉአቸው። ፪ ጌታችን ኢየሱስም በሰማ ጊዜ እንዲህ አላቸው፡፡ “በሽተኞች ባለ መድኃኒትን ይሹታል፤ ጤነኞች ግን አይሹትም፤ ኅጥአንን እንጂ ጻድቃንን ልጠራ አልመጣሁምና።”

ስለ ጾም የቀረበ ጥያቄ

(ማቴ. ፱፡፲፬-፲፯፤ ሉቃ. ፭፡፴፫)

፪ የዮሐንስ ደቀ መዛሙርትና ከፈረሳውያን ወገን የሆኑትም ይጾሙ ነበር፤ ሄደውም፡፡ “የዮሐንስ ደቀ መዛሙርትና የፈረሳውያን ደቀ መዛሙርት ይጾማሉ፤ የአንተ ደቀ መዛሙርት ግን ለምን አይጾሙም?” አሉት። ፪ ጌታችን ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፡፡ “የሙሽራው ሚዜዎች ሙሽራው ከእነርሱ ጋር ሳለ መጾም ይችላሉን?”

ላሉን? ሙሽራው ከእነርሱ ጋር ሳለ መጾም አይችሉም። ነገር ግን፡፡ ሙሽራውን ከእነርሱ ለይተው የሚወስዱበት ቀን ይመጣል፤ ያን ጊዜም ይጾማሉ። ፪ በአሮጌ ልብስ ላይ አዲስ እራፊ የሚጥፍ የለም፤ ቢጣፍ ግን አዲሱ መጣ ፊያ አሮጌውን ይቀድደዋል፤ ቀዳዳውንም ያስፋዋል። ፪ አዲስ የወይን ጠጅም በአሮጌ ረዋት የሚጨምር የለም፤ አዲሱ የወይን ጠጅ አሮጌውን ረዋት ይቀድደዋልና፤ ወይም ይፈሰሳል፤ ረዋቱም ይቀደዳል፤ ነገር ግን፡፡ አዲሱን የወይን ጠጅ በአዲስ ረዋት ያደርጉታል።”

ስለ ሰንበት የቀረበ ጥያቄ

(ማቴ. ፲፪፡፩-፳፤ ሉቃ. ፯፡፩-፭)

፪ ከዚህም በኋላ ጌታችን ኢየሱስ በሰንበት ቀን በእርሻ መካከል ሄደ፤ ደቀ መዛሙርቱም ከእርሱ ጋር በመንገድ ሲያልፉ እሸት ይቈርጡ ጀመር። ፪ ፈረሳውያንም፡፡ “ደቀ መዛሙርትህ በሰንበት ሊደረግ የማይገባውን ለምን ያደርጋሉ?” አሉት። ፪ ጌታችን ኢየሱስም፡፡ “ዳዊት በተራበ ጊዜ፤ እርሱ አብረውት ከነበሩት ጋር ያደረገውን አላነበባችሁም?” ፪ አብያታር ሊቀ ካህናት በነበረ ጊዜ ወደ ቤተ እግዚአብሔር እንደ ገባና ለካህናት ብቻ እንጂ እርሱ ሊበላው የማይገባውን የመሥዋዕቱን ኅብስት እንደ በላ፤ ከእርሱ ጋር ለነበሩትም እንደ ሰጣቸው አላነበባችሁም?” ፪ ደግሞም እንዲህ አላቸው፡፡ “ሰንበት ስለ ሰው ተፈጠረች እንጂ ሰው ስለ ሰንበት አልተፈጠረም። ፪ እንዲሁም የሰው ልጅ ለሰንበት ጌታዋ ነው።”

ምዕራፍ ፫

እጁ ስለ ደረቀችው ሰው

(ማቴ. ፲፪፡፱-፲፱፤ ሉቃ. ፯፡፯-፲፩)

፪ ዳግመኛም ወደ ምክራብ ገባ፤ በዚያም እጁ የሰለለች ሰው ነበር። ፪ ሊከሰሱትም በሰንበት ይፈውሰው እንደ ሆነ ብለው ይጠባበቁት ነበር። ፪ ያን እጁ የሰለለችውን ሰውም “ተነሣና በመካከል ቁም” አለው። ፪ “በሰንበት መልካም ማድረግ ይገባል? ወይስ ክፉ ማድረግ? ነፍስ ማዳን? ወይስ መግደል?” አላቸው፤ እነርሱ ግን ዝም አሉ። ፪ ጌታችን ኢየሱስም ስለ ልቡናቸው ድንዛዜ እያዘነ ተቈጥቶ ተመለከታ

ቸው፤ ያንም ሰው፡ “እጅህን ዘርጋ” አለው፤ እጁንም ዘረጋ፤ ዳኝችም፡ “ያንጊዜም ፈሪላው ያን ወጥተው ሊገድሉት ከሄሮድስ ሰዎች ጋር ተማከሩ።

ስለ ሌሎች ተአምራት

“ጌታችን ኢየሱስም ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ወደ ባሕር ሄደ፤ ከይሁዳ፡ ከገሊላም ብዙ ሰዎች ተከተሉት። እጅግ ብዙ ሰዎችም ያደረገውን ሁሉ ሰምተው ከይሁዳ፡ ከኢየሩሳሌም፡ ከኤደምያስም፡ ከዮርዳኖስ ማዶ፡ ከጢሮስና ከሲዶናም ወደ እርሱ መጡ። ሰዎችም እንዳይጋፉት፡ ታንኳን ያቆዩለት ዘንድ ደቀ መዛሙርቱን አዘዛቸው። ገብዙ ሰዎችን አድኗልና፤ ሥቃይ ያለባቸው ሁሉ እርሱን ለመዳሰስ ይጋፉበት ነበር። ፎርኩሳን መናፍስት የያዘቸውም ባዩት ጊዜ፡ በፊቱ ወድቀው፡ “በእውነት አንተ የእግዚአብሔር ልጅ ነህ” እያሉ ጮኹ። ፤ እንዳይገልጹትም እጅግ ገሠጸቸው።

ሐዋርያትን ስለ መምረጡ

(ማቴ. ፲፮፡፱-፳፤ ሉቃ. ፮፡፲፪-፲፮)

፤ ወደ ተራራም ወጣና የወደዳቸውን ጠራ፤ ወደ እርሱም መጡ። ፤ ከእርሱም ጋር እንዲኖሩና ለመስበክም ይልካቸው ዘንድ ዐሥራ ሁለቱን መርጦ ሐዋርያት አላቸው። ፤ አጋንንትን እንዲያወጡ፡ ድውያንንም እንዲፈውሱ ሥልጣንን ሰጣቸው። ፤ በየስማቸውም ጠራቸው፤ ስምዖንን “ጴጥሮስ” ብሎ ሰየመው። ፤ የዘብዴዎስ ልጅ ያዕቆብንና የያዕቆብን ወንድም ዮሐንስንም “ዮሐኔርጌስ” ብሎ ሰየማቸው፤ “የነጐድጓድ ልጆች” ማለት ነው። ፤ እንድርያስንና ፊልጶስን፡ በርተሎሜዎስንና ማቴዎስን፡ ቶማስንና የእልፍዮስ ልጅ ያዕቆብን፡ ታዴዎስንና ቀነናዊውን ስምዖንንም፡ ፤ አሳልፎ የሰጠውን ያስቆሮቱን ይሁዳንም። ፤ ወደ ቤትም በገባ ጊዜ፡ እህል ይበላ ዘንድ እንኳ እስኪሰብኩት ድረስ እንደ ገና ብዙ ሰዎች ተሰበሰቡ። ፤ ዘመዶቹም ሰምተው ልቡ ዘንጋ ብሎ ታል ብለዋቸዋልና ሊይዙት መጡ። ፤ ከኢየሩሳሌም የወረዱ ጻፎችም፡ “ብዴል ዜቡል ይዞታል፤ ደግሞም በአጋንንት አለቃ አጋንንትን ያወጣል” አሉ። ፤ ጌታችን ኢየሱስም ጠርቶ በምሳሌ እንዲህ አላቸው፡ “ሰይጣን ሰይጣንን ሊያወጣ እንዴት ይችላል? ፤ መንግ

ሥትም እርስ በርስዋ ከተለያዩች ያች መንግሥት አትጸናም። ፤ ቤትም እርስ በርሱ ከተለያየ ያ ቤት አይጸናም። ፤ ሰይጣንም አንዱ በአንዱ ላይ ቢነሣና እርስ በርሱ ቢለያይ መጨረሻ ይሆናል እንጂ አይጸናም። ፤ ጎይለኛውን አስቀድሞ ካላሰረ ወደ ጎይለኛው ቤት መግባት፡ ገንዘቡንም መበርበር የሚችል የለም፤ ከዚያ በኋላ ግን ቤቱን ይበረብራል።

፤ “እውነት እላችኋለሁ፤ ገጢአት፡ ስድብም ሁሉ ለሰው ልጆች ይሰረይላቸዋል። ፤ በመንፈስ ቅዱስ ላይ የሚሳደብ ሁሉ ግን የዘለዓለም ፍርድ ይፈረድበታል እንጂ አይሰረይለትም።” ፤ ርኩስ መንፈስ አለበት ብለዋልና።

ፈቃዱን ስለሚያደርጉ

(ማቴ. ፲፪፡፵፮-፶፤ ሉቃ. ፰፡፲፱-፳፩)

፤ እናቴና ወንድሞቼም መጥተው በውጭ ቆመው ሊጠሩት ወደ እርሱ ላኩ። ፤ ብዙዎችም ሰዎች አብረውት ተቀምጠው ነበሩና፡ “እናትህና ወንድሞችህ እነሆ በውጭ ቆመዋል፤ አንተንም ይፈልጉሃል” አሉት። ፤ እርሱም መልሶ እንዲህ አላቸው፡ “እናቴ ማን ናት? ወንድሞቼስ እነማን ናቸው?” ፤ በዙሪያው ተቀምጠው ወደ ነበሩትም ተመልከቶ፡ “እነሆ፡ እናቴም ወንድሞቼም እነዚህ ናቸው። ፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ ሁሉ፡ እርሱ ወንድሜም፡ እኅቴም፡ እናቴም ነውና።”

ምዕራፍ ፬

የዘሩ ምሳሌ

(ማቴ. ፲፫፡፩-፲፯፤ ሉቃ. ፳፡፱-፲)

፤ ዳግመኛም በባሕር ዳር ያስተምር ጀመር፤ በባሕርም ወደ ታንኳ ገብቶ እስኪቀመጥ ድረስ ብዙ ሰዎች ወደ እርሱ ተሰበሰቡ፤ ሰውም ሁሉ በባሕሩ ዳር በምድር ላይ ነበር። ፤ በምሳሌም ብዙ አስተማራቸው፤ ሲያስተምራቸውም እንዲህ አላቸው፡- “ስሙ፡ እነሆ፡ ዘሪ ሊዘራ ወጣ። ፤ ሲዘራም በመንገድ የወደቀ ዘር ነበረ፤ ወፎችም መጥተው በሉት። ፤ አፈር በሌለበት በጭንጫ ላይም የወደቀ ነበረ፤ መሬቱም ጥልቅነት አልነበረውምና ፈጥኖ በቀለ። ፤ ፀሐይም በወጣ ጊዜ ጠወለገ፤ ሥርም አልነበረውምና ደረቀ። ፤ በእሾህ መካከልም የወደቀ ዘር ነበረ፤

እሾሁም ወጣና አነቀው፤ ፍሬም አላፈራም።
፳፱ መልካም ምድር ላይም የወደቀ ዘር ነበረ፤
በቀለ፤ አደገም፤ ፍሬም ሰጠ፤ አንዱም ሠላሳ፤
ሌላውም ስድሳ፤ ሌላውም መቶ አፈራ። ፱ የሚ
ሰማ ጆሮ ያለው ይስማ” አለ።

፲፱ ብቻውንም በሆነ ጊዜ አብረውት የነበ
ሩት ከዐሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርቱ ጋር
ምሳሌውን ጠየቁት። ፲፩ እርሱም እንዲህ አላ
ቸው፡ “ለእናንተ የእግዚአብሔርን መንግ
ሥት ምስጢር ልታውቁ ተሰጥቶአችኋል፤
በውጭ ላሉት ግን፤ በምሳሌ ይሆንባቸዋል።
፲፪ ማየትን አይተው እንዳያውቁ፤ መስማት
ንም ሰምተው እንዳያስተውሉ፤ እንዳይመ
ለሱ፤ ይቅርም እንዳልላቸው፤ ፩ ኀጢአታቸ
ውም እንዳይሰረይላቸው።” ፲፫ እርሱም እን
ዲህ አላቸው፡ “ይህኛን ምሳሌ አታውቁ
ምን? እንግዲያ ምሳሌን ሁሉ እንዴት ታው
ቃላችሁ? ፲፬ ዘሪው የእግዚአብሔርን ቃል የሚ
ዘራ ነው። ፲፭ ቃል በተዘራበት መንገድ ያሉም
እነዚህ ናቸው፤ ቃሉን እንደ ሰሙ ያንጊዜ
ስይጣን መጥቶ የተዘራውን ቃል ከልባቸው
ይወስዳል። ፲፮ ዳግመኛም በጭንጫ ላይ የተ
ዘሩ፤ ቃሉን ሰምተው ፈጥነው በደስታ የሚ
ቀበሉት ናቸው። ፲፯ ለጊዜው ነው እንጂ ሥር
የላቸውም፤ ስለዚህም ቃል መዘራ ወይም
ስደት በሆነ ጊዜ ወዲያውኑ ይክዳሉ። ፲፰ በእ
ሾህም መካከል የተዘሩ ቃሉን የሚሰሙ እኒህ
ናቸው። ፲፱ የዚህ ዓለም ዐሳብና የባለጠግነት
ማታለል፤ ሌላውም ምኞት ሁሉ ይገቡበ
ትና ቃሉን ያንቁታል፤ እርሱም አያፈራም።
፳፱ መልካም ምድር የተዘሩ ቃሉን ሰምተው
የሚቀበሉት ናቸው፤ አንዱ ሠላሳ፤ አንዱም
ስድሳ፤ አንዱም መቶ ቅንጣት የሚያፈሩ እነ
ዚህ ናቸው። ፳፩ እንዲህም አላቸው፡ “መብ
ራትን አብርተው እንቅብ ሊደፉባት ወይም
ከአልጋ በታች ሊያኖሩአት የሚያመጡአት
አሉን? በመቅረዝዋ ላይ ሊያኖሩአት አይደ
ለምን? ፳፪ የሚሸሸግ ስውር የለም፤ የማይገለ
ጥም የተሸፈነ የለም። ፳፫ የሚሰማ ጆሮ ያለው
ይስማ።” ፳፬ እንዲህም አላቸው፡ “የምትሰ
ሙትን አስተውሉ፤ በሰፈራችሁበት በዚያ
መስፈሪያ ይሰፍሩላችኋል፤ ይጨምሩላችኋ

ልም። ፳፭ ላለው ይሰጡታል፤ ይጨምሩለታ
ልም፤ የሌለውን ግን፤ ያን ያለውን እንኳ
ይወስዱበታል።”

ስለ ዘርና ስለ መክር ምሳሌ

፳፭ እርሱም እንዲህ አላቸው፡ “የእግዚአብ
ሔር መንግሥት፤ መልካም ዘርን በምድሩ
ላይ እንደሚዘራ ሰው እንደዚሁ ናት። ፳፮ እር
ሱም በሌሊት ይተኛል፤ በመዐልትም ይነ
ሣል፤ እርሱም ሳያውቅ ዘሩ ይበቅላል፤ ያድ
ጋልም፤ ፳፯ ምድሪቱም ከእርስዋ ፍሬ ትሰጣ
ለች፤ መጀመሪያ ቡቃያን፤ ከዚህም በኋላ
ዛላን፤ ቀጥሎም በዛላው ላይ ፍጹም ሰብ
ልን ትሰጣለች። ፳፰ ፍሬንም ፈጽሞ ባፈራ
ጊዜ ያንጊዜ መክር ደርሶአልና፤ ማጭድ
ይላካል።”

ስለ ሰናፍጭ ቅንጣት ምሳሌ

(ማቴ. ፲፫፡፴፩-፴፪፤ ሉቃ. ፲፫፡፲፰፤ ፲፱)

፳፯ እንዲህም አለ፡ “የእግዚአብሔርን መን
ግሥት በምን እመስላለሁ? ምንስ ትመ
ስላለች? ፳፰ እንደ ሰናፍጭ ቅንጣት ናት፤
እርስዋም በምድር በተዘራች ጊዜ በምድር
ካሉ አዝርዕት ሁሉ ታንሳለች። ፳፱ በተዘራችም
ጊዜ ትበቅላለች፤ ከአትክልትም ሁሉ ትበ
ልጣለች፤ የሰማይ ወፎችም በቅርንጫፎችዋ
በታች ሊጠለሉ እስከሚችሉ ድረስ ታላላቅ
ቅርንጫፎችን ታወጣለች።”

፳፻ መስማትን በሚችሉበት መጠን እንዲህ
ባለ ብዙ ምሳሌ ቃሉን ነገራቸው። ፳፻፩ ስ
ምሳሌ ግን አልነገራቸውም። ለብቻቸውም
ሲሆኑ ለደቀ መዝሙርቱ ሁሉን ነገር ይተረ
ጉምላቸው ነበር። ፳፻፪ ያንጊዜም ሲመሽ ደቀ
መዛሙርቱን፡ “ወደ ማዶ እንሻገር” አላ
ቸው። ፳፻፫ ሕዝቡንም አሰናበተና በታንኳ ወሰ
ዱት፤ ከእነርሱም ጋር ሌሎች ታንኳዎች
ነበሩ። ፳፻፬ ጽኑ ዐውሎ ነፋስም ተነሣ፤ ከሞገ
ዱም የተነሣ ውኃው ታንኳውን እስኪሞላው
ድረስ ማዕበሉ ወደ ታንኳው ይገባ ነበር።
፳፻፭ እርሱ ግን በታንኳው በስተኋላ በኩል ተን
ተርሶ ተኝቶ ነበር፤ ቀስቅሰውም፡ “መምህር
ሆይ፤ ስንሞት አያሳዝንህምን?” አሉት።

፩ ግሪኩ “እንዳልፈውላቸው” ይላል።

፪ ግሪኩ “መንግሥተ ሰማያት” ይላል።

፬፡፲፪ ኢሳ. ፮፡፱-፲፡፱፤ ፬፡፳፩ ማቴ. ፭፡፲፭፤ ሉቃ. ፲፩፡፴፫፤ ፬፡፳፪ ማቴ. ፲፡፳፮፤ ሉቃ. ፲፪፡፪፤

፬፡፳፱ ማቴ. ፮፡፪፤ ሉቃ. ፮፡፴፰፤ ፬፡፳፭ ማቴ. ፲፫፡፲፪፤ ፳፭፡፳፱፤ ሉቃ. ፲፱፡፳፮፤ ፬፡፳፱ ኢዩ. ፫፡፲፫፤

ባሕሩንና ነፋሳቱን ስለ መገሠጹ
(ማቴ. ፰፡፳፫-፳፮፤ ሉቃ. ፰፡፳፪-፳፭)

፴፱ተነሥቶም ነፋሱን ገሠጸው፤ ባሕርዋንም፤
“ገዛም በዬ፤ ጸጥ በዬ” አላት፤ ነፋሱም ዝም
አለ፤ ፍጹም ጸጥታም ሆነ፤ ፃጸንዲህም አላ
ቸው፤ “እናንተ ደካሞች፤ ምን ያስፈራችኋል?
እንዲህስ እምነት የላችሁም?” ፵፩ ታላቅ ፍርሀት
ንም ፈሩ፤ እርስ በርሳቸውም፤ “እንግዲህ ባሕ
ርም፤ ነፋስም የሚታዘዙለት ይህ ማን ነው?”
ተባባሉ።

ምዕራፍ ፭

ሌጌዎን ያደረበትን በሽተኛ እንደ ፈወሰው
(ማቴ. ፰፡፳፭-፴፱፤ ሉቃ. ፰፡፳፮)

ወደ ባሕር ማዶም ወደ ጌሪጌሴኖን አገር
ደረሱ፤ ከታንኳውም በወረደ ጊዜ ርኩስ መን
ፈስ ያደረበት ሰው ከመቃብር ወጥቶ ተገናኘው።
እርሱም በመቃብር ይኖር ነበር፤ ማንም በእግር
ብረት እንኳ ቢሆን ያሥረው ዘንድ አይቻልም
ነበር። ዘወትር በእግር ብረትና በሰንሰለት ይታ
ስር ነበርና፤ ነገር ግን እግር ብረቱን ይሰብርና
ሰንሰለቱን ይቀጠቅጥ ነበር፤ ሊያሸንፈውም የሚ
ችል አልነበረም። ዘወትርም በመቃብርና በተ
ራራ፤ በመዐልትና በሌሊት ይጮህ ነበር፤ ሰውነ
ቱንም በባልጩት ይቆርጥ ነበር። ፳፯ ታችን ኢየ
ሱስንም ከሩቅ ባየው ጊዜ ሮጦ ሰገደለት። በታ
ላቅ ድምፅም እየጮኸ፤ “የልዑል እግዚአብሔር
ልጅ ኢየሱስ ሆይ፤ ከአንተ ጋር ምን አለኝ?
እንዳታሠቃየኝ በእግዚአብሔር አምልሃለሁ”
አለው። ፳፱ ን ርኩስ መንፈስ ከእርሱ ውጣ
ብሎት ነበርና። ፳፲ ታችን ኢየሱስም፤ “ስምህ
ማንው?” ብሎ ጠየቀው፤ እርሱም፤ “ስሜ ሌጌ
ዎን ነው፤ እኛ ብዙዎች ነንና” አለው። ከህ
ገርም አስወጥቶ እንዳይሰድደው አብዝቶ ማለ
ደው። ፳፯ ከዚያም በተራራው አጠገብ ብዙ የዕ
ሪያ መንጋ ተሰማርቶ ነበር። ፳፯ እነዚያ አጋንን
ትም፤ “እናድርባቸው ዘንድ ወደ ዕሪያዎች ስደ
ደን” ብለው በብዙ ማለዱት። ፳፱ ታችን ኢየሱ
ስም ፈቀደላቸው፤ እነዚያ ርኩሳን መናፍስትም
ወጥተው ወደ ዕሪያዎች ገቡ፤ መንጋዎቹም በር
ግገው ወደ ባሕሩ ተወረወሩ፤ እነርሱም ሁለት
ሺህ ያህል ነበሩ፤ በባሕሩ ውስጥም ሰጠሙ።

፳፱ እረኞችም ሸሽተው በከተሞችና በመ
ንደሮች ተናገሩ፤ እነርሱም የሆነውን ሊያዩ
መጡ። ፳፱ ወደ ጌታችን ኢየሱስም መጡ፤ ጋኔን
የያዘውን፤ ሌጌዎንም የነበረበትን ሰው ልቡ
ተመልሶለት፤ ልብሱንም ለብሶ ተቀምጦ አዩ
ትና ፈሩ። ፳፱ ያዩ ሰዎችም ጋኔን ለያዘው ሰው
የሆነውንና በዕሪያዎቹም የተደረገውን ነገሩአ
ቸው። ፳፱ ከሀገራቸውም ይወጣ ዘንድ ይማል
ዱት ጀመሩ። ፳፱ ወደ ታንኳው በወጣ ጊዜም
ያ ጋኔን የወጣለት ሰው ከእርሱ ጋር ይኖር
ዘንድ ማለደው። ፳፱ ጌታችን ኢየሱስም ከለከ
ለው፤ “ወደ ቤትህ ወደ ወገኖችህ ሂድ፤ እግ
ዚአብሔር ያደረገልህንም ታላቅ ነገር ሁሉ፤
ይቅር እንዳለህም ተናገር” አለው። ፳፱ ዶም
ጌታችን ኢየሱስ ያደረገለትን ሁሉ በዐሥሩ ከተ
ሞች ይሰብክ ጀመር፤ ሁሉም አደነቁ። ፳፱ ዳግ
መኛም፤ ጌታችን ኢየሱስ በታንኳው ወደ ማዶ
ተሻገረ፤ ብዙ ሰዎችም ወደ እርሱ ተሰበሰቡ፤
በባሕር ዳርም ነበረ።

ስለ ምክራብ ሹም

(ማቴ. ፱፡፲፰-፳፮፤ ሉቃ. ፰፡፵፱-፶፭)

፳፱ እነሆ፤ ስሙ ኢያኢሮስ የተባለ የምክራብ
ሹም የነበረ አንድ ሰው ወደ እርሱ መጣና
አገኘው፤ ከእግሩ በታችም ወድቆ ሰገደለት።
፳፱ “ልጄ ልትሞት ደርሳለች፤ ነገር ግን ን እጅ
ህን ጫንባት፤ ትድናለችም” እያለ አብዝቶ
ማለደው። ፳፱ ጌታችን ኢየሱስም ከእርሱ ጋር
ሄደ፤ ብዙ ሰዎችም ተከተሉት፤ ይጋፉትም
ነበር።

ደም ይፈስሳት ስለነበረችው ሴት

፳፱ ከዐሥራ ሁለት ዓመት ጀምሮ ደም ይፈ
ስሳት የነበረች ሴት ነበረች። ፳፱ ከብዙዎች ባለ
መድኃኒቶችም እጅግ ደከመች፤ ገንዘብዋንም
ሁሉ ሰጥታ ጨረሰች፤ ነገር ግን እጅግ ባሰባት
እንጂ ምንም የጠቀማት የለም። ፳፱ የጌታችን
ኢየሱስን ነገር በሰማች ጊዜ መጣችና በሰው
መኃል ገብታ በስተኋላው የልብሱን ጫፍ ዳስ
ሰች። ፳፱ የልብሱን ጫፍ የዳሰሰሁ እንደ ሆነ
እድናለሁ ብላለችና። ፳፱ ወዲያውም የደምዋ
ምንጭ ደረቀ፤ ከደዌዋም እንደ ዳነች ራስዋ
ዐወቀች። ፳፱ ጌታችን ኢየሱስም ኃይል ከእርሱ
እንደ ወጣ ዐውቆ፤ ወደ ሰዎች መለስ ብሎ፤

፫ “እናንተ ደካሞች” የሚለው በግሪኩ የለም።
፳፡፳፭-፳፱ ማቴ. ፰፡፳፭-፴፱፤ ሉቃ. ፰፡፳፮-፴፱

፳፡፳፭-፴፱ ማቴ. ፱፡፲፰-፳፮፤ ሉቃ. ፰፡፵፱-፶፭

“ልብሴን ማን ዳሰሰ?” አላቸው። ፳፩ ደቀ መዛሙርቱም፡ “ሕዝቡ ሲጋፋህ ታያለህ፤ አንተ ግን ማን ዳሰሰኝ? ትላለህ” አሉት። ፳፪ ይህንም ያደረገውን ያይ ዘንድ ዘወር አለ። ፳፫ ሴቲቱም የተደረገላትን ስላወቀች ፈራች፤ እጅግም ተንቀጠቀጠች፤ ወደ ጌታችን ኢየሱስም መጥታ ሰገደችለት፤ እውነቱንም ሁሉ ነገረችው። ፳፮ እርሱም፡ “ልጄ ሆይ፤ ሃይማኖትሽ አዳነችሽ፤ በሰላም ሂጂ፤ ከደዌሽም ተፈወሺ” አላት።

ስለ ምክራቡ ሹም ልጅ

፳፭ ከእርስዋ ጋር ሲነጋገርም ሰዎች ከምክራቡ ሹም ቤት መጥተው፡ “ልጅህ ሞታለች፤ እንግዲህ መምህርን አታድክመው” አሉት። ፳፮ ጌታችን ኢየሱስም ሲያነጋግሩት በሰማ ጊዜ፡ የምክራቡን ሹም፡ “እመን እንጂ አትፍራ” አለው። ፳፯ ከጴጥሮስና ከያዕቆብ፡ ከያዕቆብ ወንድም ከዮሐንስም በቀር የሚከተለው ማንም እንዳይኖር ከለከለ። ፳፰ ወደ ምክራቡ ሹም ቤት በገባ ጊዜም ሲታወኩና፡ ሲያለቅሱ፡ እጅግም ሲጮኹ አገኛቸው። ፳፱ ገብቶም፡ “ለምን ትጮኳችሁ? ለምንስ ታለቅሳላችሁ? ልጅቱስ ተኝታለች እንጂ አልሞተችም” አላቸው። ፴ በጣምም ሳቁበት፤ እርሱ ግን ሁሉን አስወጥቶ የብላቴናይቱን አባትና እናት፡ ከእርሱ ጋር የነበሩትንም ይዞአቸው ብላቴናይቱ ወደ አለችበት ገባ። ፴፩ የብላቴናይቱንም እጅ ይዞ፡ “ጣሊታ፩ ቁሚ” አላት፤ ትርጓሜውም “አንቺ ብላቴና ተነሺ” ማለት ነው። ፴፪ ያንጊዜም ያቺ ብላቴና ተነሥታ ወዲያና ወዲህ አለች፤ ዕድሜዋም ዐሥራ ሁለት ዓመት ነበር፤ ያንጊዜም ታለቅ መደነቅን ተደነቁ። ፴፫ ይህንም የሚያውቅ ማንም እንዳይኖር በብዙ መከራቸው፤ የምትበላውንም እንዲሰጡአት አዘዘ።

ምዕራፍ ፮

በናዝሬት ስለ ማስተማሩ

(ማቴ. ፲፫፡፶፫-፶፰፤ ሉቃ. ፱፡፲፮)

፩ ከዚያም ወጥቶ ወደ ሀገሩ ገባ፤ ደቀ መዛሙርቱም ተከተሉት። ፪ በሰንበትም በምክራብ ያስተምር ጀመረ፤ ብዙዎችም ያዳምጡት ነበር፤

“ይህ ሁሉ ነገር ለእርሱ ከየት ተሰጠው? የተሰጠችው ይህች ጥበብስ ምንድን ናት? በእጁም የሚደረገው ይህ ጎይል ምንድን ነው?” እያሉ ያደንቁ ነበር። ፫ “ይህ ጸራቢው የማርያም ልጅ አይደለምን? ወንድሞቹስ ያዕቆብና ዮሳ፤ ይሁዳና ስምዖንስ አይደሉምን? እነቶቹስ ሁሉ በእኛ ዘንድ ያሉ አይደለምን?” እያሉ ይሰናከሉበት ነበር። ፬ ጌታችን ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፡ “በሀገሩ፤ በወገኑና በዘመዶቹ ካልሆነ በቀር ነቢይ አይኖሩም።” ፭ እጁን ጭኖ ካዳናቸው ከጥቂት ድውያንም በቀር በዚያ ተአምራትን አላደረገም። ፮ ስለ አለማመናቸውም ተደነቀ፤ በመንደሮችም እያስተማረ ይመላለስ ነበር።

ያስተምሩ ዘንድ ሐዋርያትን ስለ መላኩ

(ማቴ. ፲፩፡፳፭-፳፮፤ ሉቃ. ፱፡፩-፮)

፯ ዐሥራ ሁለቱንም ወደ እርሱ ጦርቶ ሁለት ሁለት አድርጎ ላካቸው፤ በርኩሳን መናፍስት ላይም ሥልጣን ሰጣቸው። ፪ ለመንገድም ከበትር ብቻ በቀር እንጂራም ቢሆን፤ ከረጢትም ቢሆን፤ መሐለቅም በመታጠቂያቸው እንዳይዘዙ አዘዛቸው። ፫ በእግራቸው ካለው ጫማ በቀርም ሁለት ልብስ እንዳይለብሱ አዘዛቸው። ፬ እንዲህም አላቸው፡ “ከዚያ እስክትወጡ ድረስ በገባችሁበት ቤት በዚያው ተቀመጡ። ፭ ከማይቀበሉአችሁና ከማይሰሙአችሁ ሀገርም ከዚያ ወጥታችሁ ምስክር ሊሆንባቸው የእግራችሁን ትቢያ አራግፉ፤ እውነት እላችኋለሁ። ከዚያች ከተማ ይልቅ በፍርድ ቀን ሰዶምና ገሞራ ዕረፍትን ያገኛሉ።” ፮ ወጥተውም ሁሉን ስሐ ይገቡ ዘንድ ሰበኩ። ፯ ብዙ አጋንንትንም አወጡ፤ ብዙ ድውያንንም ዘይት እየቀቡ ፈወሱአቸው።

ስለ ሄሮድስና ስለ መጥምቁ ዮሐንስ

(ማቴ. ፲፱፡፩-፲፱፤ ሉቃ. ፱፡፯-፱)

፲፱ ንጉሥ ሄሮድስም ሰማ፤ “ስሙ ግልጥ ሆኖአልና፤ መጥምቁ ዮሐንስ ከሙታን ተለይቶ ተነሥቶአል፤ ስለዚህም ጎይል ይረዳዋል” አለ። ፲፫ “ኤልያስ ነው ያሉም ነበሩ፤ ከነቢያት እንደ አንዱ ነቢይ ነው” ያሉም ነበሩ፤ ፲፮ ሄሮድስ

፩ ግእዝ “ጣቢታ” ይላል።

፪ ግሪኩ “በእርሱ ጎይል ይደረጋል” ይላል።

፮፡፱ ዮሐ. ፱፡፵፱። ፯፡፩-፲፩ ሉቃ. ፲፡፱-፲፩። ፮፡፲፩ ሐ.ሥ. ፲፫፡፶፩። ፯፡፲፫ ያዕ. ፭፡፲፱።

፯፡፲፱-፲፭ ማቴ. ፲፮፡፲፱፤ ማር. ፰፡፳፰፤ ሉቃ. ፱፡፲፱።

ግን ሰምቶ፡ “ይህ እኔ ራሱን ያስቈረጥሁት የሐንስ ነው፤ እርሱ ከሙታን ተለይቶ ተነሥቶአል” አለ። ፲፮ ሄሮድስ የወንድሙን የፊልጶስን ሚስት ሄሮድያዳን አግብቶ ነበርና በእርሱ ሰዎች ምክንያት ጭፍሮቹን ልኮ የሐንስን ይዞ አስሮት ነበር፤ ፲፱ የሐንስ ሄሮድስን፡ “የወንድምህን ሚስት ልታገባ አይገባህም” ይለው ነበርና። ፳ ሄሮድያዳም ጠልታው ነበርና ልታስገድለው ትሻ ነበር፤ ነገር ግን አልተቻለትም። ፳፭ ሄሮድስም ጸድቅና ቅዱስ ሰው እንደሆነ ያውቅ ነበርና የሐንስን ይፈራውና ይጠባበቀው ነበር፤ በእርሱም ዘንድ ብዙ ይሰማ ነበር፤ ደስ እያለውም ይሰማው ነበር። ፳፮ ሄሮድስም የተወለደባትን ቀን በዓል በአደረገ ጊዜ መኳንንቱንና የሻለቆቹን፤ የገሊላንም ታላላቅ ሰዎች ግብር አገባ። ፳፻ ሄሮድያዳ ልጅም ምቹ ጊዜ ሆነላትና ገብታ ዘፈነች፤ ሄሮድስንና ከእርሱ ጋር በማዕድ የተቀመጡትንም ደስ አሰኘቻቸው፤ ንጉሡም ብላቴናይቱን፡ “የምትሺውን ለምኝኝ፤ እስጥሻለሁ” አላት። ፴፫ እስከ መንግሥቱ እኩሌታ ድረስ ቢሆንም እንኳ የለ መነሻውን ሁሉ ሊሰጣት ማለላት። ፴፬ ወጥታም እናቷን፡ “ምን ልለምነው?” አለቻት፤ እርሷም፡ “የመጥምቁን የሐንስን ራስ” አለቻት። ፴፭ ያንጊዜም ፈጥና ወደ ንጉሡ ገብታ፡ “የመጥምቁ የሐንስን ራስ በወጭት አሁን እንድትሰጡኝ እሻለሁ” ብላ ለመነሻው። ፴፮ ንጉሡም እጅግ አዘነ፤ ስለ መሐላው፤ ከእርሱም ጋር በማዕድ ስለ ተቀመጡት ሰዎች እንቢ ሊላት አልወደደም። ፴፯ ያንጊዜም ንጉሡ ከጭፍሮቹ ባለ ወግ ልኮ ራሱን እንዲያመጣ አዘዘ። ሄዶም የሐንስን ራስ በግዞት ቤት ቆረጠ፤ ፵፩ ራሱንም በወጭት አምጥቶ ለዚያች ብላቴና ሰጣት፤ ብላቴናይቱም ለእናቷ ሰጠች። ፵፪ ደቀ መዛሙርቱም በሰሙ ጊዜ፤ ሄዱና የሐንስን በድን ወስደው ቀበሩት።

ሐዋርያት ወደ ጌታ ስለ መመለሳቸው
(ማቴ. ፲፬፡፲፫-፳፭፤ ዮሐ. ፮፡፩-፲፬)

፱ ሐዋርያትም ወደ ጌታችን ወደ ኢየሱስ ተሰብስበው የሠሩትንና ያስተማሩትን ሁሉ ነገሩት። ፴፫ “ኑ ለብቻችን ወደ ምድረ በዳ እንወጣና ጥቂት ዕረፉ” አላቸው፤ የሚመጡና የሚ

ሄዱ ብዙዎች ነበሩና፤ እህልም ይበሉ ዘንድ እንኳ ጊዜ አላገኙም። ፴፫ ብቻቸውንም በታንኳ ወደ ምድረ በዳ ሄዱ። ፴፫ ብዙዎቹም ሲሄዱ አይተው ዐወቁአቸው፤ ከከተሞችም ሁሉ በእግር እየሮጡ ቀደሙአቸው፤ ወደ እርሱም መጡ።

ሁለቱን ዓሣዎችና አምስቱን
እንጀራ ስለ መባረኩ

፴፯ ጌታችን ኢየሱስም በወጣ ጊዜ፡ ብዙ ሰዎችን አየና እረኛ እንደሌላቸው በጎች ስለ ነበሩ አዘነላቸው፤ ብዙም ያስተምራቸው ጀመረ። ፴፱ ከብዙ ሰዓት በኋላም ደቀ መዛሙርቱ ወደ እርሱ ቀርበው እንዲህ አሉት፡ “ይህ ስፍራ ምድረ በዳ ነው፤ ጊዜውም ፈጽሞ መሸቶአል። ፵፩ የሚበሉትም የላቸውምና በዙሪያ ወዳሉ ገጠሮችና መንደሮች ሄደው እንጀራ ለራሳቸው ይገዙ ዘንድ ሕዝቡን አሰናብቷል።” ፵፪ እርሱም መልሶ፡ “እናንተ የሚበሉትን ስጡአቸው” አላቸው፤ ደቀ መዛሙርቱም፡ “ይበሉ ዘንድ እንድንሰጣቸው በሁለት መቶ ዲናር እንጀራ ለመግዛት እንሂድን?” አሉት። ፵፫ “ሂዱና ስንት እንጀራ እንዳላችሁ እዩ” አላቸው፤ አይተውም፡ “አምስት እንጀራ ሁለትም ዓሣ አለን” አሉት። ፵፬ ሁሉንም በለመለመ መስክ ላይ በየክፍሉ እንዲያስቀምጧቸው አዘዛቸው። ፵፭ መቶ መቶውና አምሳ አምሳው ሆነው በተራ ተቀመጡ። ፵፭ አምስቱን እንጀራና ሁለቱን ዓሣ ይዞ ወደ ሰማይ አየ፤ እንጀራውንም ባረከ፤ ቆርሶም እንዲያቀርቡላቸው ለደቀ መዛሙርቱ ሰጣቸው፤ ሁለቱንም ዓሣዎች ለሁሉ ከፈለ። ፵፮ ሁሉም በልተው ጠገቡ። ፵፯ ከቀረሰራሹም፡ ከዓሣውም ደግሞ ዐሥራ ሁለት መሶብ የሞላ አነሡ። ፵፪ እንጀራውንም የበሉት ወንዶች አምስት ሺህ ነበሩ።

በባሕር ላይ ስለ መሄዱ
(ማቴ. ፲፬፡፳፪-፴፫፤ ዮሐ. ፮፡፲፭-፳፩)

፵፮ ያንጊዜም እርሱ ሕዝቡን እስኪያሰናብት ድረስ ወደ ታንኳው ገብተው ወደ ማዶ ወደ ቤተ ሳይዳ ይቀድሙት ዘንድ ደቀ መዛሙርቱን ግድ አላቸው። ፵፫ እነርሱንም አሰናብቶ ከዚያ ሄደ፤ ሊጸልይም ወደ ተራራ ወጣ። ፵፯ በመ

፪ ግሪኩ “ለብቻችሁ ወደ ምድረ በዳ ውጡ” ይላል።
፫ “ከዚያ ሄደ” የሚለው በግሪኩ የለም።
፬፡፲፯-፲፰ ሉቃ. ፫፡፱-፳። ፮፡፴፱ ዘጉ. ፳፮፡፲፯፤ ፩ነገ. ፳፱፡፲፯፤ ፪ዚ.መ. ፲፰፡፲፯፤ ሕዝ. ፴፱፡፭፤ ማቴ. ፱፡፴፮።

ሸም ጊዜ ታንኳዬቱ በባሕር መካከል ነበረች፤ እርሱ ግን ብቻውን በየብስ ላይ ነበረ። ፵፮ ነፋስ ከፊታቸው ነበርና እየቀዘፉ ሲጨነቁ አያቸው፤ በአራተኛው ክፍለ ሌሊትም ጌታችን ኢየሱስ ባሕሩን እየረገጠ ወደ እነርሱ መጣ፤ ሊያልፋቸውም ይወድድ ነበር። ፵፱ በባሕር ላይ ሲሄድም ባዩት ጊዜ ምትህት መስሏቸው ጮኹ። ፶፱ ሁሉም አዩትና ደነገጡ፤ ያንጊዜም ተናገራቸውና “አይዞአችሁ እኔ ነኝ አትፍሩ” አላቸው። ፷ ወደ እነርሱም ወደ ታንኳው ውስጥ ገባ፤ ነፋሱም ፀጥ አለ፤ እጅግም ተገረመ። ፷፩ ልባቸውም ደንዝዞ ነበርና ስለ እንጀራው አላስተዋሉም ነበር።

ጌታችን በጌንሴሬጥ ተአምራትን ስለ ማድረጉ (ማቴ. ፲፬፡፴፬-፴፮)

፷፪ ተሻግረውም ወደ ጌንሴሬጥ ምድር ደረሱ፤ ታንኳቸውንም በዚያ አስጠጉ። ፷፫ ከታንኳው ሲወጡም ወዲያውኑ የዚያች ሀገር ሰዎች ዐወቁት። ፷፬ በየመንደሩም ሁሉ ሮጡ፤ በሽተኞችንም በአልጋ አመጡ፤ እርሱም በዚያ እንዳለ ወደ ሰሙበት ቦታ ወሰዱ። ፷፭ በገባበትም ቦታ ሁሉ በየከተማው፣ በየመንደሩና በየገጠሩ በሽተኞችን በገበያዎች ያስቀምጡ ነበር፤ የልብሱንም ጫፍ እንዲዳሰሱ ይለምኑት ነበር፤ የዳሰሱትም ሁሉ ይድኑ ነበር።

ምዕራፍ ፯

ጌታችን ፈሪሳውያንን ስለ መገሠጹ (ማቴ. ፲፭፡፩-፱)

፩ ፈሪሳውያንና ከጻፎች ወገን ከኢየሩሳሌም የመጡ ወደ እርሱ ተሰበሰቡ። ፪ ከደቀ መዛሙርቱም አንዳንዶችን እጃቸውን ሳይታጠቡ እንጀራ ሲበሉ አዩአቸው። ፫ ፈሪሳውያንና አይሁድም ሁሉ የሽማግሎችን ወግ ስለሚጠብቁ እጃቸውን ደኅና አድርገው ካልታጠቡ እህል አይበሉም ነበር። ፬ ከገበያ የገዙትንም በውኃ ካላጠቡ አይበሉም ነበር፤ ፭ ሌላም የሚጠብቁት ብዙ ሥርዐት ነበር፤ ፮ ድምጽና ማድጋውን፣ የናስ ዕቃውንና አልጋውንም ያጥቡ ነበር። ፯ ጻፎችና ፈሪሳውያንም፣ “ደቀ መዛሙርትህ ለምን እንደ ሽማግሎች ወግ አይሄዱም? እጃቸውንስ ሳይታጠቡ ለምን

እህል ይበላሉ?” ብለው ጠየቁት። ፯፻፲ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡ “እናንተ ግብዞች፣ ኢሳይያስ በእናንተ ላይ መልካም ተናግሮአል፤ እንደ ተጻፈ ‘እነዚህ ሕዝቦች በከንፈራቸው ያከብሩኛል፤ በልባቸው ግን ከእኔ በጣም ይርቃሉ።’ የሰው ሥርዐት የሆነ ትምህርትን እያስተማሩ በከንቱ ያመልኩኛል።’ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ትታችሁ የሰውን ወግ ታጠብቃላችሁ። ፳ ዋን ማድጋንም ማጠብን፣ ሌላውንም ይህን የመሰለውን ሁሉ ታደርጋላችሁ።” ፯፻፶ ደግሞ እንዲህ አላቸው፡ “የራሳችሁን ወግ ትጠብቁ ዘንድ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ልታፈርሱ ይገባል? ፯፻፷ም አባትህንና እናትህን አክብር፤ በአባቱና በእናቱ ላይ ክፉ ቃልን የተናገረ ሞትን ይመጡ ብሎአችሁ ነበር።” ፯፻፷፱ እናንተ ግን ትላላችሁ፡- ሰው አባቱን ወይም እናቱን ከእኔ የተጠቀምህበት ቀርባን ማለት መባ ነው ቢል፤ ፯፻፸፩ ሌላው ወይም ለእናቱ ምንም እንዲያደርግ አትፈቅዱለትም። ፯፻፸፬ ሠራችሁትም ወጋችሁ የእግዚአብሔርን ቃል ትሽራላችሁ፤ ዳግመኛም ይህን የመሰለው የምትሠሩት ብዙ ነው።”

፯፻፸፭ ዳግመኛም ሕዝቡን ጠርቶ እንዲህ አላቸው፡ “ሁላችሁም ስሙ፤ አስተውሉም። ፯፻፸፬ ሌላው ልብ የሚወጣው እርሱ ሰውን ያረክሰዋል እንጂ ከውጭ ወደ ሰው አፍ የሚገባው ሊያረክሰው የሚችል አይደለም። ፯፻፸፭ ሰማጆሮ ያለው ይስማ።” ፯፻፸፮ ከሕዝቡም ተለይቶ ወደ ቤት በገባ ጊዜ፣ ደቀ መዛሙርቱ ምሳሌውን ጠየቁት። ፯፻፸፯ እርሱም እንዲህ አላቸው፡ “እናንተ ደግሞ እንዲህ አታስተውሉምን? ከውጭ ወደ ሰው አፍ የሚገባው ሁሉ ሰውን ሊያረክሰው እንደማይችል አታውቁምን? ፯፻፸፰ ወደ ሆዱ ብቻ እንጂ ወደ ልቡ አይገባምና፤ ምግቡንም ሁሉ እያጣራ ወደ ውጭ ያፈስሳል።” ፯፻፸፱ እንዲህም አላቸው፡ “ከሰው የሚወጣው ሰውን የሚያረክሰው እርሱ ነው። ፯፻፸፻ ሌላው ልብ ውስጥ ክፉ ዐሳብ ሁሉ ይወጣልና፤ ይኸውም ዝሙት፣ ስርቆት፣ መግደል፣ መግመንዘር፣ መጎምጎም፣ ክፋት፣ ተንኮል፣ መዳራት፣ ስድብ፣ ትዕቢት፣ ምቀኝነት፣ ስንፍና ነው። ፯፻፸፻፱ ከውስጥ የሚወጣው ይህ ሁሉ ክፉ ነገር ሰውን ያረክሰዋል።”

፩ ግሪኩ “ከገበያ ተመልሰው ካልታጠቡ አይበሉም ...” ይላል።
፯፡፮-፯ ኢሳ. ርዕዮ፡፲፫፡ ፯፡፲ ዘፀ. ርዮ፡፲፪፡ ርዮ፡፲፯፡ ዘሌ. ርዮ፡፱፡ ዘዳ. ርዮ፡፲፮፡

ስለ ሲሮፊኒቃዊት ቤት

(ማቴ. ፲፭፡፳፩-፳፰)

፳፯፡፲፭ ታችን ኢየሱስም ከዚያ ተነሥቶ ወደ ጢሮስና ወደ ሲዶና ሀገር ሄደ፤ ወደ ቤትም ገባ፤ ማንም ሊያውቀው አልወደደም ነበር፤ ነገር ግን ሊሰወር አልቻለም። ፳፯፡፲፮ ያንጊዜም ልጅዋን ርኩስ መንፈስ የያዘባት አንዲት ቤት የእርሱን ነገር ሰምታ መጣች፤ ገብታም ከእግሩ በታች ወድቃ ሰገደችለት። ፳፯፡፲፱ ቤቷም አረማዊት ነበረች፤ በትውልዱም ከሶርያና ከፊንቄ ወገን ነበረች፤ ከልጅዋም ጋኔትን ያወጣላት ዘንድ ለመነችው። ፳፯፡፲፲፱ ታችን ኢየሱስ ግን፡ “ተዬ፤ በመጀመሪያ ልጆች ይጥጡ፤ የልጆችን እንጀራ ነጥቆ ለውሾች መስጠት መልካም አይደለምና” አላት። ፳፯፡፲፳ ስዋም መልሳ፡ “አዎን፤ ጌታ ሆይ፡ ውሾችም እኮ ከልጆች የወደቀውን ፍርፋሪ ከገበታ በታች ሆነው ይበላሉ” አለችው። ፳፯፡፲፳፱ ሱም፡ “ሂጂ፤ ስለዚህ አነጋገርሽም ጋኔት ከልጅሽ ወጥቶአል” አላት። ፴ ወደ ቤቷም ተመለሰች፤ ልጅዋንም ጋኔት ለቆላት፤ ልብስዋንም ለብሳ፤ በአልጋዋም ላይ ተቀምጣ አገኘችት።

ጌታ ዲዳውንና ደንቆሮውን ስለ መፈወሱ

፴፩፡፲፭ ዳግመኛም ከጢሮስ አልፎ በሲዶና በኩል ዐሥር ከተማ በሚባል ሀገር መካከል ወደ ገሊላ ባሕር ሄደ። ፴፩፡፲፭ ዲዳና ደንቆሮ የሆነ ሰውም አምጥተው እጁን እንዲጭንበት ማለዱት። ፴፩፡፲፮ ብቻውንም ከሰዎች ፈቀቅ አደረገው፤ ጣቶቹንም ወደ ጀሮዎቹ አገባ፤ ምራቁንም እንትፍ ብሎ ምላሱን ዳሰሰው። ፴፩፡፲፱ ወደ ሰማይም ተመልክቶ አዘነና፤ “ኤፍታህ” አለ፤ ይህም “ተከፈት” ማለት ነው። ፴፩፡፲፳ ወዲያውኑም ጀሮዎቹ ተከፈቱ፤ የምላሱም እስራት ተፈታና አስተካክሎ ተናገረ። ፴፩፡፲፳፱ ለማንም እንዳይነግሩ ከለከላቸው፤ ነገር ግን እርሱ የሚከለክላቸውን ያህል እነርሱ ደግሞ ይናገሩለት ነበር። ፴፩፡፲፳፱ እጅግም ተደነቁና፡ “ሁሉን ደንና አድርጎአል፤ ደንቆሮችም እንዲሰሙ፤ ዲዳዎችም እንዲናገሩ ያደርጋል” አሉ።

ምዕራፍ ፭

ጌታችን ሁለቱን ዓሣዎችና ሰባቱን እንጀራ ስለ ማበርከቱ

(ማቴ. ፲፭፡፴፪-፴፱)

፩ በዚያም ወራት ደግሞ ብዙ ሰዎች ነበሩ፤ የሚበሉትም አልነበራቸውም፤ ደቀ መዛሙርቱንም ጠርቶ እንዲህ አላቸው፤ “እነዚህ ሰዎች ያሳዝኑኛል፤ እነሆ፤ በእኔ ዘንድ ሦስት ቀን ቁይተዋልና፤ የሚበሉትም የላቸውምና። ፩ እንደራባቸው ወደ ቤታቸው እንዲመለሱ ባሰናብታቸውም በመንገድ ይደክማሉ፤ ከእነርሱም መካከል ከሩቅ የመጡ አሉ።” ፩ ደቀ መዛሙርቱም፡ “ይህን ሁሉ ሕዝብ በዚህ በምድረ በዳ እንጀራ ማጥገብ ማን ይችላል?” አሉት። ፩ እርሱም “ሰንት እንጀራ አላችሁ?” ብሎ ጠየቃቸው፤ እነርሱም “ሰባት” አሉት። ፩ ሕዝቡንም በምድር ላይ እንዲቀመጡ አዘዛቸው፤ ሰባቱንም እንጀራ ይዞ አመሰገነ፤ ቁርሶም እንዲያቀርቡላቸው ለደቀ መዛሙርቱ ሰጣቸው፤ እነርሱም ለሰዎች አቀረቡ። ፩ ጥቂት ዓሣም ነበራቸውና እርሱንም ባርኮ፤ እንዲያቀርቡላቸው አዘዘ። ፩ በልተውም ጠገቡ፤ ያነሡትም የተረፈው ቍርስራሽ ሰባት ቅርጫት ሞላ። ፩ የበሉትም አራት ሺህ ያህል ነበሩ፤ ከዚህም በኋላ አሰናበታቸው። ፩ ወዲያውም ከደቀ መዛሙርቱ ጋር በታንኳው ገብቶ ወደ ድልማኑታ አውራጃ ሄደ።

ከሰማይ ምልክትን ስለሚሹ ሰዎች

(ማቴ. ፲፮፡፩-፱)

፩ ፈሪሳውያንም ወጥተው ይከራከሩት ጀመር፤ ሊፈታተኑትም ከሰማይ ምልክትን ጠየቁት። ፩ በልቡም አዝና፡ “ይህች ትውልድ ምልክትን ለምን ትሻለች? እውነት እላችኋለሁ፤ ለዚች ትውልድ ምልክት አይሰጣትም” አለ።

ስለ ፈሪሳውያን እርሾ

(ማቴ. ፲፮፡፳-፲፪)

፩ ትቶአቸውም ደግሞ ወደ ታንኳ ገባ፤ ወደ ማይም ሄደ። ፩ እንጀራ መያዝም ረስተው ነበርና በታንኳው ውስጥ ለእነርሱ ከአንዲት እን

፩ “ልብስዋንም ለብሳ” የሚለው በግሪኩ የለም።

፳፯፡፲፩ ማቴ. ፲፪፡፴፰፤ ሉቃ. ፲፩፡፲፮። ፳፯፡፲፪ ማቴ. ፲፪፡፴፱፤ ሉቃ. ፲፩፡፳፱።

ጀራ በቀር አልነበራቸውም። 1፻፲፯ ታችንም፡ “ዕውቁ ከፈረሳውያንና ከሄሮድስ እርሾ ተጠበቁ” ብሎ አዘዛቸው። 1፻፲፮ እነርሱም፡ “እንጀራ አልያዝንምና እንዲህ ይለናል?” ብለው እርስ በርሳቸው ተነጋገሩ። 1፻፲፯ ታችን ኢየሱስም ዐውቀባቸውና እንዲህ አላቸው፡ “እንጀራ ስለሌላችሁ ለምን ታስባላችሁ? ገና አታውቁምን? ወይስ አታስተውሉምን? ልባችሁስ ደንዝዞአልን? 1፻፲፱ ዐይን አላችሁ፤ አታዩምን? ጀሮም አላችሁ፤ አትሰሙምን? ወይስ አታስቡምን? 1፻፲፱ አምስቱን እንጀራ ለአምስት ሺህ ሰዎች በቈረስሁ ጊዜ የተረፈውን ቍርስራሽ የምላ ስንት ቅርጫት አነሣችሁ?” እነርሱም፡ “ዐሥራ ሁለት” አሉት። ፳ እነርሱም፡ “ሰባቱን እንጀራስ ለአራት ሺህ ሰው በቈረስሁ ጊዜ የተረፈውን ቍርስራሽ የምላ ስንት ቅርጫት አነሣችሁ?” አላቸው፤ እነርሱም፡ “ሰባት” አሉት። ፳፩ “እንግዲህ የግታስተውሉ ለምንድን ነው?” አላቸው።

በቤተ ሳይዳ የነበረው ዕውር ስለ መዳኑ

፳፪ ወደ ቤተ ሳይዳም በደረሱ ጊዜ፤ አንድ ፅውር ሰው ወደ እርሱ አመጡ፤ እንዲያስሰውም ለመኑት። ፳፫ ያንም ፅውር በእጁ ይዞ ከመንደር አወጣው፤ በዐይኑ ላይም እንትፍብሎ ዳስሰውና፡ “ምን ታያለህ?” አለው። ፳፬ ተመልክቶም፡ “ለዎችን እንደ ዛፎች ወዲያና ወዲህ ሲመላለሱ አያለሁ” አለ። ፳፭ ዳግመኛም ዐይኑን ዳስሰውና አጥርቶ አየ፡ ዳንም፡ ብርሃም ሆኖትኑ ሁሉን ተመለከተ። ፳፮ “ወደ መንደር አትሳጣ፤ በመንደር ውስጥም ለማንም አንዳች አትናገር” ብሎ ወደ ቤቱ ሰደደው።

ጌታችን በቂሣርያ ሐዋርያትን ስለ መጠየቁ

(ማቲ. 17:1-8 ሉቃ. 9:1-8)

፳፮ ጌታችን አያሱብም ከደቀ መዛሙርቱ ጋር በፊልጶስ ቂሣርያ ወደ አሉ መንደሮች ሄደ፤ በመንገድም፡ “ሰው እኔን ማን ይለኛል?” ብሎ ደቀ መዛሙርቱን ጠየቃቸው። ፳፯ እነርሱም፡ “አንዳንዶች መጥምቁ ዮሐንስ፤ ሌሎችም ኤልያስ፤ ሌሎችም ከነቢያት አንዱ ነው-

ይሉሃል” አሉት። ሕዝቡ “እናንተላ ማን ትሉኛላችሁ?” ብሎ ጠየቃቸው፤ ዴፕረስም፡ “እንተ ክርስቶስ ነህ” ብሎ መለሰለት። ሕዝቡም ለማንም እንዳይነግሩ አዘዛቸው።

መከራውን ስለ መናገሩ

(ማ.ቴ. ፲፮፡፳፩-፳፰፤ ሉ.ቃ. ፱፡፳፪-፳፯)

፳፪ በግግግሎችና የካህናት አለቆች፡ ጸፎችም የሰውን ልጅ ይነቅሩት ዘንድ ብዙ መከራም ያጸኑበት ዘንድ እንዳለው፡ እንደሚገድሉትና በሦስተኛው ቀንም እንደሚነሣ ያስተምራቸው ጀመር።

፳፫ ይህንም ነገር በግልጽ ይነግራቸው ነበር፤ ጴጥሮስም ቀርቦ ይከለክለው ጀመረ። ፳፫ተመልሶም ወደ ደቀ መዛሙርቱ አየና፡ “የሰውን እንጂ የእግዚአብሔርን አታስብምና አንተ ሰይጣን ከኋላዬ ሂድ” ብሎ ጴጥሮስን ገደደው።

ስለሚያገለግሉት ሰዎች

፳፪ ከደቀ መዛሙርቱም ጋር ሕዝቡን ጠርቶ እንዲህ አላቸው፤ “ለከተለኝ የሚወድ ሰው ራሱን ይካድ፤ ጨክኖም፤ የሞቱን መስቀል ተሸክሞ ይከተለኝ። ፳፮ ነፍሱን ሊያድን የሚወድ ያጠፋታል፤ ሰውነቱን ስለ እኔና ስለ ወንጌል የሚያጠፋትም ያገኛታል። ፳፯ ዓለሙን ሁሉ ቢገዛ ነፍሱን ግን ቢያጠፋ ለሰው ምን ይጠቅመዋል? ፳፱ ሰው ለነፍሱ ቢዛ ምን ይሰጣል? ፳፻ በዚች አመንዝራና ጎጢአተሮች ትውልድ መካከል በእኔና በቃሌ የሚያፍረውን ሁሉ፣ የሰው ልጅም በአባቱ ክብር ቅዱሳን መላእክትን አስከትሎ በሚመጣበት ጊዜ ያፍርበታል።

ፖፖሊፍ ፱

“እውነት እሳችኋለሁ፤ በዚህ ክፍሙት ሰዎች የእግዚአብሔርን መንግሥት በጎይል ስትመጣ እስኪያዩኣት ድረስ ሞትን የማይቀም ሱት አሉ” አላቸው።

በደብረ ታቦር ክብሩን ስለ መግለጡ

(ማቴ. ፲፯፡፩-፲፫፤ ሉቃ. ፱፡፳፰)

በስድስተኛውም ቀን፤ ጌታችን ኢየሱስ ጳጳር
ሮስን ያዕቆብንና ዮሐንስን ይዞ ለብቻቸው

፩ “ጩክኖም” የሚለው በግሪኩ የለም።

፩ ግሪኩ “ከስድስት ቀንም በኋላ” ይላል።

$\frac{6}{5}:\frac{7}{5}$ ሉቃ. $\frac{19}{8}:\frac{10}{8}$ $\frac{6}{5}:\frac{7}{5}$ ኤር. $\frac{2}{3}:\frac{3}{3}$ ሐዝ. $\frac{19}{8}:\frac{10}{8}$ ማር. $\frac{9}{8}:\frac{10}{8}$

雲:雲雲 明C. 2:10-12: 八少. 0: 2-雲: 雲:雲雲 八少. 2:雲雲-雲雲: 雲:雲雲 明C. 1:雲雲: 八少. 10:八少

[illegible]

ወደ ረዥም ተራራ አወጣቸው፤ መልኩም በፊታቸው ተለወጠ። ፫ልብሱም አንጸባረቀ፤ ሸማ አጣቢም በምድር ላይ እንደዚያ ዓይነት አድርጎ ሊያነጻው እስከማይችል እጅግ ነጭ ሆነ። ፬መሬና ኤልያስም ከጌታችን ከኢየሱስ ጋር እየተነጋገሩ ታዩአቸው። ፭ጴጥሮስም መልሶ ጌታችን ኢየሱስን፡ “መምህር ሆይ፡ በዚህ መኖር ለእኛ መልካም ነው፤ ሦስት ዳስም እንሥራ፤ አንዱን ለአንተ፤ አንዱንም ለመሬት፤ አንዱንም ለኤልያስ” አለው። ፮ደንግጠው ነበርና የሚናገረውን አያውቅም ነበር። ፯ደመናም መጥቶ ጋረዳቸው፤ ከደመናውም “የምወደው ልጄ ይህ ነው፤ እርሱን ስሙት” የሚል ቃል መጣ። ፪ከዚህም በኋላ ድንገት ዙሪያውን በተመለከቱ ጊዜ፡ ከጌታችን ከኢየሱስ ብቻ በቀር ሌላ ከእነርሱ ጋር ያዩት የለም።

፫ከተራራውም ሲወርዱ የሰው ልጅ ከሙታን ተለይቶ እስኪነሣ ድረስ ጌታችን ኢየሱስ ያዩትን ለማንም እንዳይናገሩ አዘዛቸው። ፬ቃሉንም ይዘው፡ “ከሙታን ተለይቶ መነሣት ምንድን ነው?” ብለው እርስ በርሳቸው ተጠያየቁ።

ከደቀ መዛሙርቱ ስለ ቀረበው ጥያቄ

፮ደቀ መዛሙርቱም፡ “ጻፎች፡ ኤልያስ አስቀድሞ ይመጣ ዘንድ አለው ለምን ይላሉ?” ብለው ጠየቁት። ፯እርሱም መልሶ እንዲህ አላቸው፡ “ኤልያስማ አስቀድሞ ይመጣል፤ ሁሉንም ያቀናል፤ እንኪያ ብዙ መከራ እንደሚያጸኑበት፤ እንደሚንቀሳቀሱ ስለ ሰው ልጅ እንዴት ተብሎ ተጻፈ? ፯ነገር ግን እላችኋለሁ፤ ኤልያስ በእርግጥ መጥቶአል፤ ስለ እርሱ እንደ ተጻፈም የወደዱትን ሁሉ አደረጉበት።”

፬ኔን ይጥለው የነበረውን ሰው እንደ ፈወሰው (ማቴ. ፲፯፡፲፱-፳፩፤ ሉቃ. ፱፡፴፯-፵፫)

፯ወደ ደቀ መዛሙርቱም በመጣ ጊዜ፡ ብዙ ሰዎች ከብዙዎቻቸው፡ ጻፎችም ሲከራከሩአቸው አገኘ። ፮ሰዎችም ሁሉ ባዩት ጊዜ ደነገጡ፤ ወዲያውም ወደ እርሱ ሮጡና እጅ ነሡት። ፯ጻፎችንም፡ “ስለምን ትከራከሩአቸዋለችሁ?” ብሎ ጠየቃቸው። ፯ከሕዝቡም መካከል አንድ ሰው መልሶ እንዲህ አለ፡ “መምህር ሆይ፡

ልጄን ወደ አንተ አምጥቼዋለሁ፤ ዲዳ ጋኔን ይዞታልና። ፯ባገኘበትም ቦታ ይጥለዋል፤ ያፈራግጠዋል፤ አረፉ ያስደፍቀዋል፤ ጥርሱንም ያፋጨዋል፤ ያደርቀዋል፤ ለደቀ መዛሙርትህም ያወጡለት ዘንድ ነገርኋቸው፤ ነገር ግን መፈወስ ተሳናቸው። ፯እርሱም መልሶ፡ “እምነት የሌላት ትውልድ፤ እስከ መቼ ድረስ ከእናንተ ጋር እኖራለሁ? እስከ መቼ ድረስ እታገሣችኋለሁ? ወደዚህ ወደ እኔ አምጡት” አላቸው። ፯ወደ እርሱም ወሰዱት፤ ያም ጋኔን ባየው ጊዜ ወዲያውኑ በመሬት ላይ ጣለው፤ አፈራገጠው፤ አረፉም አስደፈቀው። ፯ጌታችን ኢየሱስም፡ “የያዘው ከመቼ ጀምሮ ነው?” ብሎ አባቱን ጠየቀው፤ እርሱም፡ “ከሕፃንነቱ ጀምሮ ነው። ፯ብዙ ጊዜ ሊገድለው ወደ ገደል፤ ወደ እሳትም ወደ ውኃም ይጥለዋል፤ ነገር ግን ቢቻልህ እዘንልኝ፤ ርዳኝም” አለው። ፯ጌታችን ኢየሱስም፡ “ቢቻልህ ብለሃል፤ ብታምንስ ለሚያምን ሁሉ ይቻላል” አለው። ፯የዚያ ብላቴና አባትም፡ “አቤቱ፡ አምናለሁ፤ ነገር ግን አለማመኔን ርዳው” ብሎ ጮኸ። ፯ጌታችን ኢየሱስም ሰው ሲራወጥ አይቶ “አንተ ዲዳ፤ ደን ቆሮም ጋኔን ከእርሱ እንድትወጣ፤ ዳግመኛም እንዳትመለስበት እኔ አገዛዜሃለሁ” ብሎ ያን ክፉ ጋኔን ገሠጸው። ፯፪ጮኸም እጅግ አፈራገጠውና ወጣ፤ ብዙዎችም ሞተ እስኪሉ ድረስ እንደ በድን ሆነ። ፯ጌታችን ኢየሱስም በእጁ ይዞ አስነሣው፤ ቆመም። ፯ወደ ቤትም በገቡ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ ለብቻቸው ሆነው፡ “ስለምን እኛ እርሱን ማውጣት ተሳነን?” አሉት። ፯እርሱም፡ “ይህ ወገን ያለ ጸምና፤ ያለ ጸሎት ሊወጣ አይችልም” አላቸው።

ስለሚደርስበት መከራውና ሞቱ

(ማቴ. ፲፯፡፳፪፤ ሉቃ. ፱፡፵፫)

፯ከዚያም ወጥተው በገሊላ በኩል አለፉ፤ ማንም ያውቀው ዘንድ አልፈቀደም። ፯፫“የሰው ልጅ በሰዎች እጅ ተላልፎ ይሰጥ ዘንድ አለው፤ ይገድሉታልም፤ በሦስተኛውም ቀን ይነሣል” ብሎ ለደቀ መዛሙርቱ ያስተምራቸው ነበርና። ፯የነገራቸውንም አላስተዋሉም፤ ሊጠይቁትም ይፈሩ ነበር።

፪ ግሪኩ “ወደ ገደል ...” አይልም።

፫ ግሪኩ “እዘንልኝ ርዳኝም” ይላል።

፬ “ጸም” የሚለው በግሪኩ የለም።

፱፡፮ ማቴ. ፫፡፲፯፤ ማር ፩፡፲፩፤ ሉቃ. ፫፡፳፪። ፱፡፲፩ ማሊ. ፱፡፭፤ ማቴ. ፲፩፡፲፱።

ትሕትናን ስለ ማስተማሩ
(ማቴ. ፲፰፡፩-፭፤ ሉቃ. ፱፡፵፭-፵፰)

፳፫ ወደ ቅፍርናሆም ደርሶ ወደ ቤት በገባ ጊዜ፡ “በመንገድ እርስ በርሳችሁ ምን ትነጋገሩ ነበር?” ብሎ ጠየቃቸው። ፳፬ በመንገድ እርስ በርሳቸው፡- “ከእነርሱ ማን ይበልጣል?” ተባብለው ነበርና ዝም አሉ። ፳፭ ተቀምጦም ዐሥራ ሁለቱን ጠርቶ፡ “አለቃ ሊሆን የሚወድ ራሱን ለሁሉ ዝቅ ያድርግ፤ ለሁሉም አገልጋይ ይሁን” አላቸው። ፳፮ ሕፃንንም ይዞ በመካከላቸው አቆመው፤ አቅፎም እንዲህ አላቸው፡- ፳፯ “እንደዚህ ካሉ ሕፃናት አንዱን በስሜ የሚቀበል እኔን ይቀበላል፤ እኔንም የሚቀበል የላከኝንም እንጂ እኔን ብቻ የሚቀበል አይደለም።”

አጋንንትን ስለሚያወጣው ሰው
(ሉቃ. ፱፡፵፱-፶)

፳፰ ዮሐንስም መልሶ፡ “መምህር ሆይ፡ በስምህ አጋንንትን ሲያወጣ ያየነው አንድ ሰው አለ፤ ከእኛም ጋር ስላልተከተለህ ከለክልነው” አለው። ፳፱ ጌታችን ኢየሱስ ግን እንዲህ አላቸው፡ “በስሜ ተአምራትን የሚያደርግ፤ ወዲያውም በእኔ ላይ ክፉ ቃልን ሊናገር የሚችል የለምና አትከልክሉት።” ፴፬ ላጋራችሁ ካልሆነ ባልንጀራችሁ ነውና።። ፴፭ እናንተ የክርስቶስ ስለሆናችሁ፡ በስሜ ቀዝቃዛ፤ ጽዋ ውኃ የሚያጠጣችሁ ዋጋውን እንደማያጣ እውነት እላችኋለሁ።

፴፮ “በእኔ ከሚያምኑት ከእነዚህ ከታናናሾች አንዱን የሚያስት አህያ የሚፈጭበት፤ የወፍጮ ድንጋይ በአንገቱ ታስሮ ወደ ባሕር ቢሰጥም ይሻለዋል።” ፴፯ እጅህም ብታስትህ ቀረጣት፤ ጉንድሽ ሆነህ ወደ ሕይወት ብትገባ ይሻልሃልና። ፴፱ ሁለት እጅ ኖሮህ እሳቱ ወደማይጠፋበት፡ ትሉም ወደማያንቀላፋበት ወደ ገሃነም እሳት ከምትገባ፤ ፴፳ እግርህም ብታስትህ ቀረ

ጣት፤ አንካሳ ሆነህ ወደ ሕይወት ብትገባ ይሻልሃልና። ፵፩ ሁለት እግር ኖሮህ እሳቱ ወደማይጠፋበት፡ ትሉም ወደማያንቀላፋበት ወደ ገሃነም እሳት ከምትገባ። ፵፪ ዐይንህም ብታስትህ አውጣት፤ አንድ ዐይና ሆነህ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ብትገባ ይሻልሃልና። ፵፫ ሁለት ዐይን ኖሮህ እሳቱ ወደማይጠፋበት፡ ትሉም ወደማያንቀላፋበት ወደ ገሃነም እሳት ከምትገባ።

ስለ ፍቅር

፵፬ “ሁሉም በእሳት ይጣፍጣልና መሥዋዕት ሁሉ በጨው ይጣፍጣል።” ፻፪ው መልካም ነው፤ ጨው ግን አልጫ ቢሆን በምን ታጣፍ ጡታላችሁ? በውስጣችሁ ጨው ይኑራችሁ፤ እርስ በርሳችሁም ተስማሙ።”

ምዕራፍ ፲

ስለ ጋብቻ የተሰጠ ትእዛዝ
(ማቴ. ፲፱፡፩-፲፪፤ ሉቃ. ፲፮፡፲፰)

፻፲ ዚያም ተነሥቶ በዮርዳኖስ ማዶ ወደ ይሁዳ ሀገር ሄደ፤ ሕዝቡም ደግሞ ከእርሱ ጋር ሄዱ፤ እንደ አስለመደም ያስተምራቸው ነበር።

፻፲፩ ፈሪሳውያንም መጥተው፡ “ለሰው ሚስቱን መፍታት ይገባዋል?” ብለው ሊፈትኑት ጠየቁት። ፻፲፪ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ፡ “ሙሴ ምን አዘዛችሁ?” አላቸው። ፻፲፫ እነርሱም፡ “ሙሴስ የምትፈታበትን ደብዳቤ ጽፎ እንዲፈታት ፈቀደ” አሉት። ፻፲፬ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡ “ስለ ልባችሁ ክፋት ሚስቶቻችሁን ትፈቱ ዘንድ ሙሴ ይህን ትእዛዝ ሰጣችሁ።” ፻፲፭ ከፍጥረት መጀመሪያ ግን እግዚአብሔር ወንድና ሴትን ፈጠረ። ፻፲፮ ዘመናዊ ወንድ አባትና እናቱን ትቶ ሚስቱን ይከተላታል። ፻፲፱ ሁለቱም አንድ አካል ይሆናሉ፤ እንግዲያስ አንድ አካል ናቸው እንጂ ሁለት አይደሉም። ፻፳ እንግዲህ እግዚአብሔር አንድ ያደረገውን ሰው አይለይ።”

፩ ግሪኩ “የማይቃወምን እርሱ ከእኛ ጋር ነውና ...” ይላል።

፪ “ቀዝቃዛ” የሚለው በግሪኩ የለም።

፫ “አህያ የሚፈጭበትን” የሚለው በግሪኩ የለም።

፬፡፵፱ ሉቃ. ፳፪፡፳፱። ፱፡፵፭ ማቴ. ፳፡፳፮-፳፯፤ ፳፫፡፲፩፤ ማር. ፲፡፵፫-፵፬፤ ሉቃ. ፳፪፡፳፮።

፱፡፵፮ ማቴ. ፲፡፵፫፤ ሉቃ. ፲፡፲፮፤ ዮሐ. ፲፫፡፳። ፱፡፵ ማቴ. ፲፪፡፵፫፤ ሉቃ. ፲፩፡፳፫። ፱፡፵፩ ማቴ. ፲፡፵፪።

፱፡፵፪ ማቴ. ፲፳፡፯። ፱፡፵፫ ማቴ. ፭፡፴። ፱፡፵፭ ማቴ. ፳፡፳፱። ፱፡፵፭ ሉሳ. ፳፮፡፳፱።

፱፡፶ ማቴ. ፭፡፲፫፤ ሉቃ. ፲፬፡፵፱-፵፭። ፲፡፱ ዘዳ. ፳፱፡፩-፱፤ ማቴ. ፭፡፵፩። ፲፡፮ ዘፍ. ፩፡፳፯፤ ፳፡፪።

፲፡፮-፳ ዘፍ. ፪፡፳፱።

በቤትም ደግሞ ደቀ መዛሙርቱ ይህንኑ ነገር ጠየቁት። ፪ እንዲህም አላቸው፡ “ሚስቱን የሚፈታና ሌላይቱን የሚያገባ ሁሉ በእርስዋ ላይ ያመነዝራል። ፫ እርስዋም ባልዋን ፈትታ ሌላ ብታገባ ታመነዝራለች።”

ሕፃናትን ስለ መባረኩ

(ማቴ. ፲፱፡፲፫-፲፭፤ ሉቃ. ፲፰፡፲፭)

፫ ይባርካቸውም ዘንድ ሕፃናትን አመጡለት፤ ደቀ መዛሙርቱም ያመጡአቸውን ገሠጹአቸው። ፬ ጌታችን ኢየሱስ ግን አይቶ ተቈጣ፤ እንዲህም አላቸው፡ “ሕፃናትን ወደ እኔ ይመጡ ዘንድ ተጪ አትከልክሉአቸው፤ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደ እነዚህ ላሉት ናትና። ፭ እውነት እላችኋለሁ፤ የእግዚአብሔርን መንግሥት እንደ ሕፃን የማይቀበላት ሁሉ አይገባባትም።” ፮ አቀፋቸውም፤ እጁንም በራሳቸው ላይ ጭኖ ባረካቸው።

ስለ ጎልማሳው ባለጸጋ

(ማቴ. ፲፱፡፲፮-፴፤ ሉቃ. ፲፰፡፲፭-፴)

፫ በመንገድ ሲሄድም አንድ ሰው መጥቶ ሰገደለትና፡ “ቸር መምህር ሆይ፤ የዘለዓለም ሕይወትን እወርስ ዘንድ ምን ላድርግ?” ብሎ ጠየቀው። ፬ ጌታችን ኢየሱስም እንዲህ አለው፡ “ለምን ቸር ትለኛለህ? ከአንዱ ከእግዚአብሔር በቀር ቸር የለም። ፭ ትእዛዛትን ታውቃለህ፤ አታመንዝር፤ አትግደል፤ አትስረቅ፤ በሐሰት አትመስክር፤ አታታልል፤ አባትህንና እናትህን አክብር።” ፮ እርሱም መልሶ፡ “መምህር ሆይ፤ ይህንስ ሁሉ ከልጅነቴ ጀምራ ጠብቄአለሁ” አለው። ፯ ጌታችን ኢየሱስም ወደ እርሱ ተመልክቶ ወደደው፤ “ፍጹም ልትሆን ብትወድስ አንዲት ነገር ቀርታሃለች፤ ሂድና ያለህን ሁሉ ሸጠህ ለነዳያን ስጥ፤ በሰማያትም መዝገብ ታገኛለህ፤ የሞትህንም መስቀል ተሸክመህ ና፤ ተከተለኝ” አለው። ፪ ስለዚህም ነገር ፊቱ ጠቁረ፤ ብዙ ንብረትም ነበረውና እያዘነ ሄደ።

፫ ጌታችን ኢየሱስም ወደ ደቀ መዛሙርቱ ዘወር ብሎ ተመልክቶ፡ “ገንዘብ ላለው ሰው ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት እንዴት ጭንቅ ነው?” አላቸው። ፮ ደቀ መዛሙ

ርቱም ይህን ነገር አደነቁ፤ ዳግመኛም ጌታችን ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን እንዲህ አላቸው፡- “ልጆቼ ሆይ፤ በገንዘባቸው ለሚታመኑ ሰዎች ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት እንዴት ጭንቅ ነው? ፩ ባለጸጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢያልፍ ይቀላል።” ፪ እነርሱም እጅግ አድንቀው እርስ በርሳቸው፡ “እንግዲህ ማን ሊድን ይችላል?” ተባባሉ። ፫ ጌታችን ኢየሱስም አያቸውና፡ “በሰው ዘንድ ይህ አይቻልም፤ በእግዚአብሔር ዘንድ ግን ሁሉ ይቻላል” አላቸው።

የሚከተሉት ስለሚያገኙት ዋጋ

፮ ጴጥሮስም፡ “እነሆ፤ እኛ ሁሉን ትተን ተከተልንህ” ይለው ጀመር። ፩ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡ “እውነት እላችኋለሁ፤ ስለ እኔና ስለ ወንጌል ቤትን ወይም እርሻን፤ ወይም ወንድሞችን፤ ወይም እኅቶችን፤ ወይም አባትን፤ ወይም እናትን፤ ወይም ሚስትን፤ ወይም ልጆችን የሚተው፤ በዚህ ዓለም በመከራና በስደት መቶ እጥፍ ቤትንና እርሻን፤ ወንድሞችንና እኅቶችን፤ አባትንና እናትን፤ ልጆችንም የማያገኝ የለም።” ፬ በሚመጣውም ዓለም የዘለዓለም ሕይወትን ያገኛል። ፭ በዘዎች ፊተኞች ኋለኞችን ይሆናሉ፤ ኋለኞችም ፊተኞችን ይሆናሉ።”

ስለ መከራው፤ ስለ ሞቱና ስለ ትንሣኤው
(ማቴ. ፳፡፲፯-፲፱፤ ሉቃ. ፲፰፡፴፩)

፫ በመንገድም ወደ ኢየሩሳሌም ሲወጡ ጌታችን ኢየሱስ ይቀድማቸው ነበርና ተደነቁ፤ የሚከተሉትም ፈሩ፤ ዐሥራ ሁለቱንም ወደ እርሱ ወስዶ ይደርስበት ዘንድ ያለውን ይነግራቸው ጀመር። ፪ እንዲህም አላቸው፡ “እነሆ፤ ወደ ኢየሩሳሌም እንወጣለን፤ የካህናት አለቆችና ጳጳሮችም የሰውን ልጅ ይይዙታል፤ የሞት ፍርድም ይፈርዱበታል፤ ለአሕዛብም አሳልፈው ይሰጡታል።” ፫ ያፌዙበታል፤ ይተፉበታልም፤ ይገርፉታልም፤ ይገድሉታልም፤ በሦስተኛውም ቀን ይነሣል።”

ስለ ዘብደዎስ ልጆች ጥያቄ

(ማቴ. ፳፡፳፭-፳፰)

፫ ሁለቱ የዘብደዎስ ልጆች ያዕቆብና ዮሐንስም ወደ እርሱ ቀርበው፡ “መምህር ሆይ፤

፩ ግእዙ “አትቀማ” ይላል።
፲፡፲፭-፲፫ ማቴ. ፳፡፴፪፤ ፩ቆሮ. ፯፡፲-፲፩። ፲፡፲፭ ማቴ. ፲፰፡፫። ፲፡፲፱ ዘዐ. ፳፡፲፪-፲፮፤ ዘዳ. ፳፡፲፮-፳።
፲፡፴፩ ማቴ. ፳፡፲፮።

የምንለምንህን እንድታደርግልን እንሻለን” አሉት። ሄጄ እነርሱም፡ “ምን ላደርግላችሁ ትሻላችሁ?” አላቸው። ሄጄ እነርሱም፡ “በጌትነትህ አንዳችን በቀኝህ፤ አንዳችንም በግራህ እንድንቀመጥ ፍቀድልን” አሉት። ሄጄ ጌታችን ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፡ “የምትለምኑትን አታውቁም፤ እኔ የምጠጣውን ጽዋዕ ልትጠጡ ትችላላችሁን? እኔ የምጠመቀውን ጥምቀትስ ትጠመቃላችሁን?” ሄጄ እነርሱም፡ “አዎን፡ እንችላለን” አሉት፤ ጌታችን ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፡ “እኔ የምጠጣውንስ ጽዋዕ ትጠጣላችሁ፤ እኔ የምጠመቃትን ጥምቀትም ትጠመቃላችሁ። በቀኝና በግራዬ መቀመጥን ግን ሰማያዊ አባቴ፤ ለሌሎች አዘጋጅቶላቸዋል እንጂ እኔ የምሰጣችሁ አይደለም።” ሄጄ ዐሥሩም ሰምተው በሁለቱ ወንድማማቾች፤ በያዕቆብና በዮሐንስ ተቈጡ። ሄጄ ጌታችን ኢየሱስም ወደ እርሱ ጠርቶ እንዲህ አላቸው፡ “አሕዛብን አለቆቻቸው እንዲፈርዱባቸው፤ ታላላቆቻቸውም እንዲሠለጥኑባቸው አታውቁምን? ያለእናንተስ እንዲህ አይደለም፤ ነገር ግን ከእናንተ አለቃ ሊሆን የሚወድ አገልጋይ ይሁናችሁ። ሄጄ ከእናንተም ታላቅ ሊሆን የሚወድ የሁሉ ታዛዥ ይሁናችሁ። ሄጄ የሰው ልጅ ሊያገለግልና ነፍሱን ለብዙዎች ቢዛ ሊሰጥ እንጂ ሊያገለግሉት አልመጣምና።”

ስለ ዕውሩ ስለ ጤሜዎስ ልጅ መዳን
(ማቴ. ፳፡፳፱-፴፬፤ ሉቃ. 1፡፴፭-፴፫)

ሄጄ ወደ ኢየሱስም ገባ፤ ከኢየሱስም በወጣ ጊዜ፤ ደቀ መዛሙርቱ ከእርሱ ጋር ነበሩ፤ ብዙ ሰውም ነበረ፤ የጤሜዎስ ልጅ ዕውሩ በርጤሜዎስም በመንገድ ዳር ተቀምጦ ይለምን ነበር። ሄጄ የናዝሬቱ ኢየሱስ እንደ ሆነም ሰምቶ፡ “የዳዊት ልጅ ኢየሱስ ሆይ፤ ማረኝ” ብሎ ጮኸ። ሄጄ ብዙዎችም ዝም እንዲል ገሠጹት፤ እርሱ ግን ድምፁን ከፍ አደረገና፡ “የዳዊት ልጅ ሆይ፤ ማረኝ” አለ። ሄጄ ጌታችን ኢየሱስም ቆመና፡ “ጥሩት” አለ፤ እነርሱም ዕውሩን ጠሩት፤ “በርታና ተነሥ፤ መምህር ይጠራሃል” አሉት። ሄጄ እርሱም ተነሥቶ ልብ

ሱን ትቶ ወደ ጌታችን ኢየሱስ መጣ። ሄጄ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ፡ “ምን ላደርግልህ ትሻለህ?” አለው፤ ዕውሩም፡ “መምህር ሆይ፤ እንዳይ ነው” አለው። ሄጄ ጌታችን ኢየሱስም፡ “ሂድ፤ እምነትህ አዳነችህ” አለው፤ ወዲያውም አየ፤ በመንገድም ተከተለው።

ምዕራፍ 16

በአህያ ላይ ተቀምጦ ወደ ኢየሩሳሌም
ስለ መግባቱ

(ማቴ. ፳፩፡፩-1፩፤ ዮሐ. 1፡1፪-1፬)

ኢየሩሳሌም ለመግባት በደብረ ዘይት አጠገብ ወደ ቤተ ፋጌና ወደ ቢታንያ በደረሱ ጊዜ ከደቀ መዛሙርቱ ሁለቱን ላከ። እንዲህም አላቸው፡ “በፊታችሁ ወዳለችው መንደር ሂዱ፤ ወደ መንደርም በገባችሁ ጊዜ፤ ሰው በላዩ ያልተቀመጠበት የአህያ ውርንጫ ታስሮ ታገኛላችሁ፤ ፍቱና አምጡልኝ። ‘ምን ታደርጋላችሁ?’ የሚላችሁ ሰው ቢኖርም ‘ጌታው ይሻዋል’ በሉ፤ ወዲያውኑም ወደዚህ ይሰድደዋል።” ሄጄ ደውሞ በበሩ አጠገብ ባለው ሜዳ በመንገድ ዳር የታሰረ ውርንጫ አገኘ፤ ፈቱትም። ከዚያ ቆመው የነበሩትም፡ “ምን ልታደርጉት ነው ውርንጫዉን የምትፈቱት?” አሉአቸው። ሄጄ ጌታችን ኢየሱስ እንደ አዘዛቸውም ነገሩአቸው፤ እነርሱም ተዉአቸው። ውርንጫዉንም ወደ ጌታችን ኢየሱስ ወሰዱና ልብላቸውን በላዩ ደልድለው አስቀመጡት። ብዙዎችም ልብላቸውን በመንገድ ላይ አነጠፉ፤ ሌሎችም ከዛፍ ቅጠሎችን እየቆረጡ ያነጥፉ ነበር። በፊት የሚሄዱ፤ በኋላም የሚከተሉ እንዲህ እያሉ ይጮኹ ነበር፡ “ሆሣዕና፤ በእግዚአብሔር ስም የሚመጣ ቡሩክ ነው። በእግዚአብሔር ስም የምትመጣ የአባታችን የዳዊት መንግሥት የተባረከች ናት፤ ሆሣዕና በአርያም።” ሄጄ ጌታችን ኢየሱስም ወደ ኢየሩሳሌም ወደ ቤተ መቅደስ ገባ፤ ሁሉንም ተመልክቶ በመሸ ጊዜ ከዐሥራ ሁለቱ ጋር ወደ ቢታንያ ሄደ።

፪ “ሰማያዊ አባቴ” የሚለው በግሪኩ የለም።

፫ “በሁለቱ ወንድማማቾች” የሚለው በግእዝ ብቻ።

፬ በአንዳንድ የግእዝ ዘርዕ “ልብሱን ትቶ” በማለት ፋንታ “ልብሱን ለብሶ” የሚል ይገኛል።

1፤፴፰ ሉቃ. 1፪፡9። 1፤፴፪-፴፫ ሉቃ. ፳፪፡፳፭-፳፮።

1፩፡፱ መዝ. ፻1፯፡፳፭-፳፮።

1፤፴፫-፴፬ ማቴ. ፳፫፡1፩፤ ማር ፱፡፴፭፤ ሉቃ. ፳፪፡፳፰።

ስለ ተረገመችው በለስ

(ማቴ. ፳፩፡፲፰-፲፱)

፲፪ በነጋወም ከቢታንያ በወጣ ጊዜ ተራብ። ፲፫ በለስንም ከሩቅ አየ፤ ቅጠልም ነበራት፤ በውስጥም የሚያገኘው ፍሬ እንዳለ ሊያይ ሄደ፤ ወደ እርስዋም በሄደ ጊዜ ከቅጠል ብቻ በቀርምንም አላገኘባትም፤ የበለስ ጊዜ አልነበረምና። ፲፬ መልሶም፡ “ከእንግዲህ ወዲህ ለዘለዓለም ከአንቺ ፍሬ የሚበላ አይኑር” አላት፤ ደቀመዛሙርቱም ሰሙት።

ቤተ መቅደስን ስለሚያረክሱ

(ማቴ. ፳፩፡፲፪-፲፮፤ ሉቃ. ፲፱፡፵፭)

፲፪ ወደ ኢየሩሳሌምም በደረሱ ጊዜ ወደ ቤተ መቅደስ ገባ፤ በመቅደስ የሚሸጡትንና የሚላውጡትን ያባርር ጀመር፤ የገንዘብ ለዋጮችንም መደርደሪያ፤ የርግብ ሻጮችንም ወንበር ገለበጠ። ፲፫ ማንም ዕቃ ተሸክሞ በመቅደስ እንዲያልፍ አልፈቀደም። ፲፬ “ቤቴ ለአሕዛብ ሁሉ የጸሎት ቤት ትባላለች ተብሎ ተጽፎ የለምን? እናንተ ግን የወንበዴዎች ዋሻ አደረጋችኋት” ብሎ አስተማራቸው። ፲፭ የካህናት አለቆችና ጳጳሾችም ሰምተው የሚገድሉበትን ምክንያት ፈለጉ፤ ነገር ግን ሕዝቡ ሁሉ ትምህርቱን ያደንቁ ነበርና ፈሩት። ፲፮ በመሸም ጊዜ ከከተማ ወደ ውጭ ወጣ። ፳ በነጋወም በተመለሱ ጊዜ ያቺን በለስ ከስርዋ ደርቃ አገኙአት። ፳፩ ጴጥሮስም ትዝ አለውና፡ “መምህር ሆይ፤ እነሆ፤ ያቺ የረገም ሃት በለስ ደርቃለች” አለው። ፳፪ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡ “እግዚአብሔርን ማመን ይኑራችሁ፤ ይጽውኑት እላችኋለሁ፤ ይህን ተራራ ተነሥተህ ወደ ባሕር ተወርወር ብትሉት፤ በልባችሁም ባትጠራጠሩ፤ ብታምኑም እንደ ተናገራችሁት ይሆናል። ፳፫ ስለዚህ እላችኋለሁ፡ “አምናችሁ የምትጸልዩትንና የምትለምኑትንም ሁሉ ታገኛላችሁ፤ ይሆንላችሁማል።

በደልን ይቅር ስለ ማለት

፳፭ “በምትጸልዩበትም ጊዜ በሰማያት ያለው አባታችሁ በደላችሁን ይቅር እንዲላችሁ በወንድማችሁ ያለውን በደል ይቅር በሉ። ፳፮ እናንተ ግን ይቅር ባትሉ በሰማያት ያለው አባታችሁም በደላችሁን ይቅር አይላችሁም።”

ስለ ሥልጣኑ የቀረበ ጥያቄ

(ማቴ. ፳፩፡፳፫-፳፯፤ ሉቃ. ፳፡፩-፳)

፳፪ ዳግመኛም ወደ ኢየሩሳሌም ሄደ፤ በቤተ መቅደስም ሲመለስ የካህናት አለቆችና ጳጳሾች ሽማግሌዎችም ወደ እርሱ መጡ። ፳፫ “በማን ሥልጣን ይህን ታደርጋለህ? ወይስ ይህን ለማድረግ ይህን ሥልጣን ማን ሰጠህ?” አሉት። ፳፬ ጌታችን ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፡ “እኔም አንዴት ነገርን እጠይቃችኋለሁ፤ ንገሩኝ፤ እኔም በማን ሥልጣን ይህን እንደማድረግ እነግራችኋለሁ። ፳፭ የዮሐንስ ጥምቀት ከወዴት ነበረች? ከሰማይ ነበረች? ወይስ ከሰው? ንገሩኝ።” ፳፮ እርስ በርሳቸውም እንዲህ ተባባሉ፡ “ከሰማይ ነው ብንለው እንኪያ ለምን አላመናችሁበትም? ይለናል። ፳፯ ከሰው ነው ብንለውም ሕዝቡን እንፈራለን።” ሁሉ የሐንስን በእውነት እንደ ነቢይ ያዩት ነበርና። ፳፰ መልሰውም ለጌታችን ኢየሱስ፡ “አናውቅም” አሉት፤ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ፡ “እኔም በማን ሥልጣን ይህን እንደማድረግ አልነግራችሁም” አላቸው።

ምዕራፍ ፲፪

ስለ ወይኑ ቦታ ምሳሌ

(ማቴ. ፳፩፡፵፫-፵፮፤ ሉቃ. ፳፡፱-፲፱)

፩ ምሳሌም ይመስልላቸው ጀመረ፤ እንዲህም አላቸው፡ “አንድ ሰው የወይን ኦትክልት ተክለ፤ ቅጥርም ቀጠረለት፤ መጥመቂያም አስቈፈረለት፤ በውስጡም ግንብ ሠራ፤ ለገባሮችም ሰጥቶ ወደ ሌላ ሀገር ሄደ። ፩ በጊዜውም ከወይኑ ፍሬ ያመጣለት ዘንድ ወደ ገባሮች አገልጋዩን ላከ። ፩ ይዘውም ገረፉት፤ ባዶ እጁንም ሰደዱት። ፩ ዳግመኛም ሌላውን አገልጋዩን ወደ እነርሱ ላከ፤ እርሱንም ደበደቡት፤ ቀጥቅጠውና አዋርደውም ሰደዱት። ፩ እንደገናም ሌላውን አገልጋዩን ላከ፤ እርሱንም ገደሉት፤ ሌሎችንም ብዙዎች አገልጋዮችን ላከ፤ የገረፉትም አለ፤ የገደሉትም አለ። ፩ የሚወደውም አንድ ልጅ ነበረው፤ ከሁሉም በኋላ ‘ልጄንስ ያፍሩታል’ ብሎ ወደ እነርሱ ላከው። ፩ ገባሮችም፡- ‘ወራሹ ይህ ነው፤ ኑ፤ እንግደለውና ርስቱን እጅ እናድርግ አሉ። ፩ ይዘውም ከወይኑ ቦታ ወደ ውጭ አውጥተው ገደሉት። ፩ እንግዲህ የወይኑ ባለቤት

፩ ግሪኩ “ይዘውም ገደሉት ከወይኑም ኦትክልት ወደ ውጭ ጣሉት” ይላል።
፲፩፡፲፮ ኢላ. ፶፯፡፯፤ ኤር. ፯፡፲፩። ፲፩፡፳፫ ማቴ. ፲፯፡፳፤ ፩ቆሮ. ፲፫፡፪። ፲፩፡፳፭-፳፮ ማቴ. ፳፡፲፱-፲፳።

ምን ያደርጋቸው ይሆን? መጥቶ እነዚያን ገባሮች ያጠፋቸዋል፤ ወይትንም ለሌሎች ይሰጣል።
 ፲ ይህንን በመጽሐፍ አላነበባችሁምን? ግንባኞች የናቁአት ድንጋይ እርስዎ የማዕዘን ራስ ሆነች።
 ፲፩ እርስዎ ከእግዚአብሔር ዘንድ ሆነች፤ ለዐይኖቻችንም ድንቅ ናት።”

፲፪ ይህንም ምሳሌ ስለ እነርሱ እንደ ተናገረ ዐውቀዋልና ሊይዙት ወደዱ፤ ነገር ግን ሕዝቡን ፈሩ፤ ትተውትም ሄዱ።

ለቁሳር ግብር ስለ መክፈል የቀረበ ጥያቄ

(ማቴ. ፳፪፡፲፭-፳፪፤ ሉቃ. ፳፡፭)

፲፫ ፈሪሳውያንም በቃሉ ያስቱት ዘንድ ሰዎችን ከሄሮድስ ሰዎች ጋር ወደ እርሱ ላኩ።
 ፲፬ እነርሱም መጥተው እንዲህ አሉት፡ “መምህር ሆይ፤ አንተ እውነተኛ እንደ ሆንህ እናውቃለን፤ ማንም አያሳዝንህም፤ የሰው ፊትም አይተህ አታዳላም፤ በእውነት የእግዚአብሔርን መንገድ ታስተምራለህና ለቁሣር ግብር መስጠት ይገባልን? ወይስ አይገባም? እንስጥን? ወይስ አንስጥ?” ፲፭ ጌታችን ኢየሱስም ተንኩላቸውን ዐውቀባቸውና፡ “ለምን ትፈትኑኛላችሁ? ገንዘቡን አምጥታችሁ አሳዩኝ” አላቸው። ፲፮ እነርሱም አመጡለት፤ “ይህ መልኩ፤ ጽሕፈቱስ የማን ነው?” አላቸው፤ እነርሱም “የቁሣር ነው” አሉት። ፲፯ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ፡ “የቁሣርን ለቁሣር ሰጡ፤ የእግዚአብሔርንም ለእግዚአብሔር አድርጉ” አላቸው፤ አደነቁትም።

ትንሣኤ ሙታን የለም ከሚሉ ወገኖች

የቀረበ ጥያቄ

(ማቴ. ፳፪፡፳፫-፴፫፤ ሉቃ. ፳፡፳፯-፴፯)

፲፮ ትንሣኤ ሙታን የለም የሚሉ ሰዶቃውያን ወደ እርሱ መጡ። ፲፱ እንዲህም ብለው ጠየቁት፡ “መምህር ሆይ፤ የአንድ ሰው ወንድም ልጅ ሳይኖረው ሚስቱን ትቶ ቢሞት ወንድሙ ሚስቱን አግብቶ ለወንድሙ ዘር ይተካ ብሎ ሙሴ ጽፎልን ነበር። ፳ እንግዲህ በእኛ ዘንድ ሰባት ወንድማማቾች ነበሩ፤ ታላቁ ሚስት አግብቶ ልጅ ሳይወልድ ሞተ። ፳፩ ሁለተኛውም አገባትና ልጅ ሳይወልድ ሞተ፤ ሦስተኛውም እንዲሁ። ፳፪ ሰባቱም አገቡአት፤ ዘርም አልተ

ዉም፤ ከሁሉም በኋላ ያቺ ሴት ሞተች። ፳፫ እንግዲህ ሙታን በሚነሡበት ጊዜ ከእነርሱ ለማንኛው ሚስት ትሆናለች? ሰባቱም አግብተዋት ነበርና።” ፳፮ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡ “መጻሕፍትንና የእግዚአብሔርን ኀይል ባለማወቅ ተሳሳታችሁ። ፳፯ ሙታንን በሚነሡበት ጊዜ እነርሱ በሰማያት እንደ እግዚአብሔር መላእክት ሆነው ይኖራሉ እንጂ አያገቡም፤ አይጋቡምም። ፳፰ ሙታን እንዲነሡ ግን እግዚአብሔር በዕፀ ጳጦስ ዘንድ ‘እኔ እግዚአብሔር የአንተ አምላክ፤ የአብርሃም አምላክ፤ የይስሐቅም አምላክ፤ የያዕቆብም አምላክ ነኝ’ ብሎ የነገረውን በሙሴ መጽሐፍ አላነበባችሁምን? ፳፱ እንግዲህ የሕያዋን አምላክ ነው እንጂ የሙታን አምላክ አይደለም፤ እናንተ ግን በብዙ ትሳሳታላችሁ።”

ከአንድ ጸሐፊ ስለ ቀረበ ጥያቄ

(ማቴ. ፳፪፡፴፬-፴፫፤ ሉቃ. ፲፡፳፭-፳፮)

፳፱ ከጸሐፊዎችም አንዱ፡- መጥቶ ሲከራከሩ ሰማና መልካም እንደ መለሰላቸው አይቶ፡ “ከሁሉ የምትበልጠው ትእዛዝ የትኛይቱ ናት?” ብሎ ጠየቀው። ፳፻ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አለው፡ “ከትእዛዛቱ ሁሉ የምትበልጠው ይህች ናት፤ ‘እስራኤል ሆይ፤ ሰማ፤ እግዚአብሔር አምላካችን አንድ እግዚአብሔር ነው። ፴፩ እግዚአብሔር አምላክህን በፍጹም ልብህ፤ በፍጹም ነፍስህ፤ በፍጹም ዐሳብህ፤ በፍጹም ኀይልህ ውደደው፤ የመጀመሪያይቱ ትእዛዝ ይህች ናት። ፴፪ የምትመስላትም ሁለተኛይቱ ይህቺ ናት፤ ‘ወንድምህን እንደ ራስህ ውደድ’ ከእነዚህ ከሁሉ ትእዛዛት የሚበልጥ የለም።” ፴፫ ያም ጸሐፊ እንዲህ አለው፡ “መምህር ሆይ፤ በእውነት መልካም ብለሃል፤ እግዚአብሔር አንድ ነው፤ ከእርሱም በቀር ሌላ የለም። ፴፫ በፍጹም ልብህ በፍጹም ነፍስህ፤ በፍጹም ዐሳብህ፤ በፍጹም ኀይልህም እርሱን መውደድ፤ ባልንጀራህንም እንደ ራስ መውደድ፤ ከመባና ከመሥዋዕት ሁሉ ይበልጣል።” ፴፯ ጌታችን ኢየሱስም ብልህ እንደ ሆነ አይቶ “አንተ ከእግዚአብሔር መንግሥት የራቅህ አይደለህም” አለው፤ ከዚህ በኋላ ግን ሊጠይቀው የደፈረ የለም።

፲፪፡፲-፲፩ መዝ. ፻፲፯፡፳፪-፳፫።

፲፪፡፳፭-፴፬ ሉቃ. ፲፡፳፭-፳፮።

፲፪፡፴፫ ሆሴዕ ፮፡፮።

፲፪፡፲፭ ሉቃ. ፳፫፡፳።

፲፪፡፳፱-፴ ዘዳ. ፮፡፱-፳።

፲፪፡፲፱ ዘዳ. ፳፭፡፳።

፲፪፡፴፩ ዘሌ. ፲፱፡፲፭።

፲፪፡፳፮ ዘዳ. ፫፡፮።

፲፪፡፴፪ ዘዳ. ፱፡፴፭።

ጌታችን ኢየሱስ ስለ ጠየቃቸው ጥያቄ

(ማቴ. ፳፪፡፵፩-፵፮፤ ሉቃ. ፳፡፵፩)

፳፭ ጌታችን ኢየሱስም በቤተ መቅደስ ሲያስተምራቸው እንዲህ አላቸው፡ “ጸሐፊዎች፡- ክርስቶስ የዳዊት ልጅ ነው እንዴት ይላሉ? ፳፮ እርሱ ራሱ ዳዊት በመንፈስ ቅዱስ ‘ጌታ ጌታዬን ጠላቶችህን ከእግርህ ጫማ በታች እስካደርጋቸው ድረስ በቀኝ ተቀመጥ አለው’ ይላል። ፳፯ እንግዲህ፤ እርሱ ራሱ ዳዊት ጌታዬ ያለው እንዴት ልጁ ይሆናል?” ሕዝቡም ሁሉ ደስ ብሎአቸው ያዳምጡት ነበር።

ከጸሐፊዎች ግብር ስለ መጠበቅ

(ማቴ. ፳፫፡፩-፴፮፤ ሉቃ. ፳፡፵፩)

፳፭ ሲያስተምራቸውም እንዲህ አላቸው፡ “ዕውቁ፤ ረጅም ልብስ ለብሰው ወዲያና ወዲህ መመለስን፤ በገባያም እጅ እንዲነሷቸው ከሚወዱ፤ ፳፱ በምኑራብም፤ ፊት ለፊት መቀመጥን፤ በማዕድም በላይ መቀመጥን ከሚወዱ ከጸሐፊዎች ተጠበቁ። ፳፲ በረኹም ጸሎታቸው እያመካኙ የመበለቶችን ገንዘብ የሚበሉ እነዚህ ጽኑ ፍርድን ይቀበላሉ።”

ስለ ሁለት መሐለቅ

(ሉቃ. ፳፩፡፩-፬)

፳፭ ጌታችን ኢየሱስም በሙዳየ ምጽዋት ፊት ለፊት ተቀምጦ፤ በሙዳየ ምጽዋቱ ገንዘብ የሚጨምሩ ሰዎችን ያይ ነበር፤ ብዙ ባለጸጎችም ብዙ ገንዘብ ይጨምሩ ነበር። ፳፮ አንዲት ድሃ መበለትም መጥታ ቆንደራጢስ የሚሉትን ሁለት መሐለቅ አገባች። ፳፯ ደቀ መዛሙርቱንም ጠርቶ እንዲህ አላቸው፡ “እውነት እላችኋለሁ በሙዳየ ምጽዋቱ ውስጥ ገንዘብ ካገቡት ሁሉ ይህች ድሃ መበለት አብዝታ አገባች። ፳፱ ያገቡ ሁሉ ከትርፋቸው አግብተዋልና፤ እርስዋ ግን ከድህነቷ የነበራትን ንብረቷን ሁሉ አግብታ ለችና።”

ምዕራፍ ፲፫

ስለ ቤተ መቅደስ መፍረስና ስለ ዓለም ፍጻሜ

(ማቴ. ፳፬፡፩-፪፤ ሉቃ. ፳፩፡፳፯)

፩ ከቤተ መቅደስም በወጣ ጊዜ ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ፡ “መምህር ሆይ፡ ድንጋዩና ሕንጻዉ ምን እንደሚመስል እይ” አለው። ፪ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ፡ “ይህን ታላቅ ሕንጻ ታያለህን? ድንጋይ በድንጋይ ላይ ሳይፈርስ በዚያ አይቀርም” አለው። ፫ በቤተ መቅደስም ትይዩ በደብረ ዘይት ተቀምጦ ሳለ ጴጥሮስና ያዕቆብ፤ ዮሐንስና እንድርያስም ለብቻቸው ጠየቁት። ፬ እንዲህም አሉት፡ “ንገረን ይህ መቼ ይሆናል? ይህ ሁሉስ በሚደረግበት ጊዜ ምልክቱ ምንድን ነው?” ፭ ጌታችን ኢየሱስም መልሶ እንዲህ ይላቸው ጀመረ፡ “እንዳያስቱአችሁ ተጠንቀቁ። ፮ ብዙዎች፡- ‘እኔ ክርስቶስ ነኝ’ እያሉ በስሜ ይመጣሉና፤ ብዙዎችንም ያስቱአቸዋልና። ፯ ጦርነትንና የጦርነትንም ወሬ በሰማችሁ ጊዜ አትደንግጡ፤ ይህ ይሆን ዘንድ አለውና፤ ነገር ግን ፍጻሜው ገና ነው። ፲ ሕዝብ በሕዝብ ላይ፤ መንግሥትም በመንግሥት ላይ ይነሣል፤ በየቦታውም የምድር መናወጥ ይሆናል፤ ረጋብም ይመጣል፤ ይህ የፃዕር መጀመሪያ ነው። ፲፩ እናንተ ግን ለራሳችሁ ተጠንቀቁ፤ ምስክር ሊሆንባቸው ወደ አደባባይ ይወስዱአችኋል፤ በየምኑራቡም ይገርፋሉአችኋል፤ ስለ እኔም ወደ አለቆች፤ ወደ ነገሥታትም ያደርሱአችኋል። ፲፪ ለአሕዛብም ሁሉ አስቀድሞ ወንጌል ሊሰበክ ይገባል። ፲፫ ወስደውም አሳልፈው በሚሰጧችሁ ጊዜ ምን እንደምትናገሩ አስቀድማችሁ አትጨነቁ፤ ነገር ግን ያን ጊዜ የሚሰጣችሁን ተናገሩ፤ መንፈስ ቅዱስ ነው እንጂ እናንተ የምትናገሩ አይደላችሁምና። ፲፬ ወንድም ወንድሙን፤ አባትም ልጁን ለሞት አሳልፎ ይሰጣል፤ ልጆችም በወላጆቻቸው ላይ ይነሣሉ፤ ይገድሉአቸዋልም። ፲፭ ስለ ስሜ በሰው ሁሉ ዘንድ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ፤ እስከ ፍጻሜ የሚታገሥ ግን እርሱ ይድናል።

፲፮ “ነገር ግን በነቢዩ በዳንኤል የተነገረውን የጥፋት ርዥስት በማይገባው በቅዱስ ቦታ

፩ “በቅዱስ” የሚለው በግሪኩ የለም።
፲፪፡፴፮ መዝ. ፻፱፡፩። ፲፫፡፱-፲፩ ማቴ ፲፡፲፯-፳። ፲፫፡፲፫ ማቴ. ፲፡፳፪።
፲፫፡፲፩ ዳን. ፱፡፳፯፤ ፲፩፡፴፩፤ ፲፪፡፲፩።

ላይ ቆሞ በአያችሁ ጊዜ የሚያነብበው ያስተውል፤ ያንጊዜም በይሁዳ ያሉ ወደ ተራሮች ይሸሹ። ፲፩ በሰንኑ ላይ ያለም ወደ ምድር ቤት አይውረድ፤ በቤቱ ውስጥ ያለውንም ይወስድ ዘንድ አይግባ። ፲፪ በዱር ያለም ልብሱን ይወስድ ዘንድ ወደ ኋላው አይመለስ። ፲፫ ነገር ግን በዚያ ወራት ለፀነሱና ለሚያጠቡ ወዮላቸው። ፲፬ ነገር ግን ሽሽታችሁ በክረምት እንዳይሆን ጸልዩ። ፲፭ በዚያ ወራት እግዚአብሔር ዓለሙን ከፈጠረበት ጊዜ ጀምሮ እስከ ዛሬ እንደ እርሱ ያልሆነ፤ እንግዲህም ደግሞ የማይሆን ጽኑ መከራ ይሆናልና። እግዚአብሔር እነዚያን ቀኖች ባያሳጥራቸው ኖሮ ሥጋ የለበሰ ሁሉ ባልዳነም ነበር፤ ነገር ግን፤ እግዚአብሔር ስለ መረጣቸው ሰዎች እነዚያ ቀኖች ያጥራሉ። ፳፪ ያንጊዜ ‘ክርስቶስ በዚህ አለ፤ ወይም በዚያ ነው’ የሚላችሁ ቢኖር አትመኑ። ፳፫ ሐሰተኞች መሢሐችና ሐሰተኞች ነቢያት ይመጣሉና፤ ለማሳትም ተአምራትንና ድንቅ ሥራን ያደርጋሉና፤ ቢቻላቸውስ የተመረጡትንም ባሳቱአቸው ነበር። ፳፫ እናንተ ግን ተጠንቀቁ፤ እነሆ ሁሉን አስቀድሜ ነግሬአችኋለሁ።

ስለ ሰው ልጅ መምጣት

(ማቴ. ፳፱፡፳፱-፴፩፤ ሉቃ. ፳፭፡፳፭-፳፰)

፳፪ “ነገር ግን ያንጊዜ ከዚህ ሁሉ መከራ ጋር ፀሐይ ይጨልማል፤ ጨረቃም ብርሃኑን አይሰጥም። ፳፫ ከዋክብትም ከሰማይ ይወድቃሉ፤ የሰማያትም ኅይላት ይናወጣሉ። ፳፮ ያንጊዜም የሰውን ልጅ በብዙ ኅይልና ክብር በደመና ሲመጣ ያዩታል። ፳፯ ያንጊዜም መላእክትን ይልካቸዋል፤ የተመረጡትንም ከምድር ዳርቻ እስከ ሰማይ ዳርቻ ከአራቱ ማዕዘን ይሰበስቡአቸዋል። ፳፰ ምሳሌውንም ከበለስ ዕውቁ፤ ጫፍዋ የለመለመ፤ ቅጠልዋም ያቈጠቁጠ እንደ ሆነ ያንጊዜ መከር እንደደረሰ ታውቃላችሁ። ፳፱ እንዲሁ እናንተም ይህን ሁሉ እንደ ሆነ ባያችሁ ጊዜ፤ ከደጃፍ እንደደረሰ ዕውቁ። ፴ እውነት እላችኋለሁ፤ ይህ ሁሉ ሳይደረግ ይህኛ ትውልድ አታልፍም። ፴፩ ሰማይና ምድር ያልፋሉ፤ ቃሌ ግን አያልፍም።

ስለ ዕለቲቱና ስለ ሰዓቲቱ

(ማቴ. ፳፱፡፴፮-፴፱)

፴፪ “ስለዚያች ቀን ወይም ስለዚያች ሰዓት ግን የሰማይ መላእክትም ቢሆኑ፤ ወልድም ቢሆን ከአብ በቀር የሚያውቅ የለም። ፴፫ ጊዜዉ መቼ እንደሚሆን አታውቁምና ተጠንቀቁ፤ ትጉ፤ ጸልዩም። ፴፬ ቤቱን ትቶ ለአገልጋዮቹም፤ ከእነርሱ ለእያንዳንዳቸው ሥራቸውን ሰጥቶ በረኛውንም እንዲተጋ አዝዞ ወደ ሩቅ ሀገር እንደሚሄድ ሰው ነውና። ፴፭ እንግዲህ ባለቤቱ መቼ እንደሚመጣ፤ በማታ፤ ወይም በመንፈቅ ሌሊት፤ ወይም ዶሮ ሲጮኽ፤ ወይም በማለዳ እንደ ሆነ አታውቁምና። ፴፮ ድንገት እንዳይመጣባችሁ፤ ተኝታችሁም እንዳያገኛችሁ፤ ትጉ፤ ፴፯ እነሆ፤ ለእናንተ የምናገረውን ለሁሉ እላለሁ ትጉ።”

ምዕራፍ ፲፬

ስለ ሊቃነ ካህናት ምክር

(ማቴ. ፳፮፡፩-፩፤ ዮሐ. ፲፩፡፴፭-፶፫)

፩ ከሁለት ቀንም በኋላ ፋሲካና የቂጣ በዓል ነበረ፤ የካህናት አለቆችና ጸሓፊዎችም ሊተናኩ ሉት፤ ሊይዙትና ሊገድሉት ይሹ ነበር። ፪ ሕዝቡም እንዳይታወኩ “በበዓል አይሁን” አሉ።

፭ ታችንን ሽቱ ስለ ቀባችው ሴት

(ማቴ. ፳፮፡፮-፲፫፤ ዮሐ. ፲፪፡፩-፮)

፫ እርሱም በቢታንያ በለምጸሙ በስምዖን ቤት በማዕድ ተቀምጦ ሳለ አንዲት ሴት ዋጋዉ የከበረ ጥሩ የናርዶስ ሽቱ የሞላበት የአልባ ስጥሮስ ብልቃጥ ይዛ መጣች፤ ብልቃጡንም ከፍታ፤ በራሱ ላይ አፈሰሰችው። ፬ እንዲህም ብለው የተቁጡ ነበሩ፤ “የዚህ ሽቱ ጥፋት ይህን ያህል ለምንድን ነው? ፭ ይህ ሽቱ ከሦስት መቶ ዲናር በላይ ተሸጦ ለነዳያን ሊሰጥ ባልተቻለም ነበር?” እርስዎንም ገሠጹአት። ፭ ጌታችን ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፤ “ሴቲቱን ተዉአት፤ አታድክሙአትም፤ ለእኔ መል

፪ ግሪኩ “ለአገልጋዮቹም ሥልጣንን ሰጥቶ...” የሚል ይጨምራል።

፩ ግሪኩ “ሰብራ” ይላል።

፲፫፡፲፭-፲፮ ሉቃ. ፲፯፡፴፩። ፲፫፡፲፱ ዳን. ፲፪፡፩፤ ራእ. ፯፡፲፱።

፲፫፡፳፱ ኢሳ. ፲፫፡፲፫ ሕዝ. ፴፪፡፯፤ ኢዩ. ፪፡፲፫፤ ፴፩፤ ዮ፡፲፭፤ ራእ. ፯፡፲፪።

፲፫፡፳፭ ኢሳ. ፴፬፡፱፤ ኢዩ. ፪፡፲፫፤ ራእ. ፯፡፲፫። ፲፫፡፳፮ ዳን. ፯፡፲፫፤ ራእ. ፩፡፯።

፲፫፡፴፬ ሉቃ. ፲፪፡፴፮-፴፰። ፲፬፡፩ ዘፀ. ፲፪፡፩-፯። ፲፬፡፫ ሉቃ. ፯፡፴፯-፴፰።

፲፫፡፴፪ ማቴ. ፳፱፡፴፮።

ካም ሥራ ሠርታለች። ሄንዳንንስ ዘወትር በእናንተ ዘንድ ታገኙአቸዋለችሁ፤ በወደዳችሁም ጊዜ መልካም ታደርጉላቸዋለችሁ፤ እኔን ግን ዘወትር የምታገኙኝ አይደለም። ይህኛም ያላትን አደረገች፤ አስቀድማም ለቀብሬ ሥጋዬን ቀባች። እውነት እላችኋለሁ፤ ይህን ወንጌል በሚሰብኩበት በዓለሙ ሁሉ ይህች ሴት ያደረገችውን ይናገራላታል፤ ያስቡአታልም።”

አስቆርታዊው ይሁዳ አሳልፎ እንደ ሰጠው
(ማቴ. ፳፮፡፲፬-፲፮፤ ሉቃ. ፳፪፡፫-፮)

ከዐሥራ ሁለቱ አንዱ ያስቆርቱ ሰው ይሁዳም ለእነርሱ አሳልፎ ይሰጣቸው ዘንድ ወደ ካህናት አለቆች ሄደ። ስምዖንም ደስ አላቸውና ሠላሳ ብር ሊሰጡት ተዋዋሉት፤ በስውርም አሳልፎ ሊሰጣቸው ይሻ ነበር።

ስለ ፋሲካ በዓል

(ማቴ. ፳፮፡፲፮-፳፭፤ ሉቃ. ፳፪፡፮-፲፬)

የፋሲካውንም በግ በሚያርዱበት በመጀመሪያው የቂጣ በዓል ቀን ደቀ መዛሙርቱ፡ “ፋሲካን ትበላ ዘንድ፡ ወዴት ሄደን ልናዘጋጅለህ ትወዳለህ?” አሉት። ከደቀ መዛሙርቱም ሁለቱን ላካቸው፤ እንዲህም አላቸው፡ “በፊታችሁ ወደ አለችው ከተማ ሂዱ፤ የውኃ ማድጋ የተሸከመ ሰውም ታገኛላችሁ፤ እርሱንም ተከተሉት። ወደ ገባበትም ቤት ገብታችሁ፤ ባለቤቱን፡- መምህር ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ፋሲካን የምበላበት አዳራሽ ወዴት ነው? ብሎሃል በሉት። እርሱም የተነጠፈና የተዘጋጀ ታላቅ አዳራሽ ያሳያችኋል፤ በዚያ አዘጋጃልን።” ደቀ መዛሙርቱም ወደ ከተማ ሄዱ፤ እንዳላቸውም አገኙና ፋሲካን አዘጋጁ። በመሸም ጊዜ ከዐሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርቱ ጋር ሄደ።

በማዕድም ላይ ተቀምጠው ሲበሉ ጌታችን ኢየሱስ እንዲህ አላቸው፡ “እውነት እላችኋለሁ፤ ከእናንተ አንዱ እርሱም ከእኔ ጋር የሚበላው ያሲዘኛል።” እያንዳንዳቸውም፡ “ከቶ እኔ እሆን?” እያሉ ይተክዙ ጀመር። እርሱም መልሶ እንዲህ አላቸው፡ “ከዐሥራ ሁለታችሁ አንዱ ከእኔ ጋር እጁን ወደ ወጭቱ የሚያጠልቀው ነው። ጽዮሰው ልጅስ ስለ እርሱ እንደ

ተጻፈ ይሄዳል፤ ነገር ግን፡ የሰው ልጅ በእጁ ለሚሰጥ ለዚያ ሰው ወዮለት፤ ያ ሰው ባልተወለደ በተሻለው ነበር።”

ስለ ሥጋውና ስለ ደሙ ሥርዐት

(ማቴ. ፳፮፡፳፮-፴፫፤ ርቆ. ፲፩፡፳፫-፳፭)

ሲበሉም ጌታችን ኢየሱስ ጎብስቱን አንሥቶ ባርኮ ቄርሶም፡ “ይህ ሥጋዬ ነው፤ እንኩብሉ” ብሎ ሰጣቸው። ጽዮሞንም አንሥቶ አመስግኖ፡ “እንኩ ሁላችሁም ከእርሱ ጠጡ” ብሎ ሰጣቸው። እንዲህም አላቸው፡ “ስለ ብዙዎች የሚፈስሰው የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው። እውነት እላችኋለሁ፤ በእግዚአብሔር መንግሥት አዲስ አድርጌ እስከምጠጣባት እስከዚያች ቀን ድረስ እንግዲህ ከዚህ የወይን ፍሬ ጭማቂ አልጠጣም።” እያምስጋና መዝሙርም ከዘመሩ በኋላ ወደ ደብረ ዘይት ወጡ።

ስለ ሐዋርያት መበተን

(ማቴ. ፳፮፡፴፭-፴፭፤ ዮሐ. ፲፫፡፴፮-፴፰)

ጌታችን ኢየሱስም ደቀ መዛሙርቱን እንዲህ አላቸው፡ “በዚች ሌሊት ሁላችሁ ትክዳኛላችሁ፤ ጠባቂውን እገድለዋለሁ፤ በጎቹም ይበተናሉ” የሚል ጽሑፍ አለና። ጽዮን ግን ከተነሣሁ በኋላ ወደ ገሊላ እቀድማችኋለሁ።” ጴጥሮስም፡ “ሁሉም ቢክዱህ እንኳን እኔ ከቶ አልክድህም” አለው። ጌታችን ኢየሱስም፡ “እውነት እልሃለሁ፤ ዛሬ በዚች ሌሊት ዶሮ ሁለት ጊዜ ሳይጮኽ አንተ ሦስት ጊዜ ትክደኛለህ” አለው። ጴጥሮስ ግን ቃሉን አበርቶ፡ “ከአንተ ጋር የምሞት እንኳ ቢሆን ከቶ አልክድህም” አለ። ሁሉም እንደ እርሱ አሉ።

በጌቱሴማኒ ስለ መጸለዩ

(ማቴ. ፳፮፡፴፮-፴፯፤ ሉቃ. ፳፪፡፴፱-፴፯)

ጌቱሴማኒ ተብላ ወደምትጠራ የአትክልት ቦታም ሄዱ፤ ደቀ መዛሙርቱንም፡ “ወደዚያ ሄጄ እስክጸልይ ድረስ በዚህ ተቀመጡ” አላቸው። ጴጥሮስን፡ ያዕቆብንና ዮሐንስንም ከእርሱ ጋር ወሰዳቸው፤ ያዝንና ይተክዝም ጀመረ። እንዲህም አላቸው፡ “ነፍሴ እስከ ሞት ድረስ እጅግ አዘነች፤ በዚህ ተቀመጠኝ፤

፪ ግሪኩ “ጽዮሞንም አንሥቶ ያዘ አመስግኖም ሰጣቸው፤ ሁሉም ከእርሱ ጠጡ” ይላል።

፲፬፡፮ ዘዳ. ፲፭፡፲፩ ማቴ. ፳፮፡፳፮ ዘ፱. ፱፡፱ ፲፬፡፳፱ ዘ፱. ፳፱፡፳፯ ኤር. ፴፭፡፴፭-፴፱ ፲፬፡፳፮ ዘዳ. ፲፫፡፮፤

፲፬፡፳፭ ማቴ. ፳፮፡፲፮።

እንግዲህም ትጉ።” ። ከዚህም በኋላ፡ ጥቂት እልፍ ብሎ በምድር ላይ ሰገደ፤ ይቻል እንደ ሆነም ያቺ ሰዓት ከእርሱ ታልፍ ዘንድ ጸለየ።

። “አባ አባት ሆይ፤ ሁሉ ይቻልሃል፤ ይህኛን ጽዋ ከእኔ አሳልፋት፤ ነገር ግን የአንተ ፈቃድ ይሁን፤ የእኔ ፈቃድም አይደለም።” ። በተመለሰ ጊዜም ተኝተው አገኛቸው፤ ጴጥሮስንም እንዲህ አለው፡ “ስምዎን ሆይ፤ ተኝተሃልን? አንዲት ሰዓት እንኳ መትጋት አትችልምን? ። ወደ ፊትናም እንዳትገቡ ተግታችሁ ጸልዩ፤ መንፈስ ይሻልና፤ ሥጋ ግን ይደክማልና።”

። ዳግመኛም ሄዶ ጸለየ፤ ያንኑ ቃል ብቻም ተናገረ። ዳግመኛም በተመለሰ ጊዜ ተኝተው አገኛቸው፤ ዐይኖቻቸው በእንቅልፍ ፈገዘው ነበርና፤ የሚናገሩትንም አያውቁም ነበርና። ። በሦስተኛውም መጥቶ እንዲህ አላቸው፡ “እንግዲህስ ተኛ፤ ዕረፉም፤ አሁን ጊዜዉ ደርሶአልና፤ እነሆ፤ የሰውን ልጅ በጋጥኦን እጅ አሳልፈው ይሰጡታል።” ። ተነሡ እንሂድ፤ እነሆ፤ የሚያሲዘኝ መጥቶአል።”

ለአይሁድ ተላልፎ ስለ መሰጠቱ
(ማቴ. ፳፮፡፵፯-፶፮፤ ሉቃ. ፳፪፡፵፯-፶፫)

። ሲነጋገራቸውም ወዲያውኑ ከዐሥራ ሁለቱ አንዱ ያስቆሮቱ ሰው ይሁዳ መጣ፤ ከእርሱም ጋር ከካህናት አለቆች፤ ከጸሐፊዎችና ከሽማግሌዎችም የተላኩ፤ ሾተልና ጎመድ የያዙ ብዙ ሰዎች ነበሩ። ። የሚያሲዘውም ምልክት ሰጣቸው፡ “የምስመው እርሱ ነውና ያዙት፤ ተጠንቅቃችሁም ውሰዱት” አላቸው። ። ያንጊዜም ወደእርሱ መጣና፡ “መምህር ሆይ፤” ብሎ ሳመው። ። በእርሱም ላይ እጃቸውን ዘርግተው ያዙት። ። ከእርሱ ጋር ቆመው ከነበሩትም አንዱ ሰይፉን መዝዞ የሊቀ ካህናቱን አገልጋይ መታው፤ ጆሮውንም ቁረጠው። ። ጌታችን ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡ “እንደ ሌባ ተከታትላችሁ በሾተልና በጎመድ ልትይዙኝ መጣችሁን? ። በመቅደስም ሳስተምር ዘወትር ከእናንተ ጋር ስኖር፤ አልያዘችሁኝም፤ ነገር ግን በመጸሕፍት ያለው ይፈጸም ዘንድ ይህ ሆነ።” ። ደቀ መዛሙርቱም ሁሉ ትተውት ሸሹ።

። ዕርቃኑን በነጠላ የሸፈነ አንድ ጉልማሳም ይከተለው ነበር፤ ጉልማሶችም ያዙት። ። እርሱ ግን ነጠላውን ትቶ ዕራቁቱን ሸሸ።

በአደባባይ ስለ መቆሙ

(ማቴ. ፳፮፡፶፯-፷፰፤ ሉቃ. ፳፪፡፶፬፡፶፭)

። ጌታችን ኢየሱስንም ወደ ሊቀ ካህናቱ ወሰዱት፤ የካህናት አለቆች፤ ጸሐፊዎችና ሽማግሌዎችም ወደ እርሱ ተሰበሰቡ። ። ጴጥሮስም እስከ ሊቀ ካህናቱ ግቢ ውስጥ ድረስ ከሩቁ ተከተለው፤ በብርሃኑ በኩልም ከሎሌዎች ጋር ተቀምጦ እሳት ይሞቅ ነበር። ። የካህናት አለቆችና ሽንገዎች ሁሉ ይገድሉት ዘንድ ጌታችን ኢየሱስን ይከስሱት ዘንድ የሐሰት ምስክሮችን ፈለጉ፤ ነገር ግን አጡ። ። በሐሰትም የመሰከሩበት ብዙዎች ነበሩ፤ ነገር ግን ቃላቸው አንድ አልሆነም። ። ተነሥተውም በሐሰት የተናገሩ የሐሰት ምስክሮች ነበሩ። ። “እኔ ይህን የሰው እጅ የሠራውን ቤተ መቅደስ አፍርሼ፤ በሦስተኛው ቀን የሰው እጅ ያልሠራው ሌላ ቤተ መቅደስ እሠራለሁ ሲል እኛ ሰምተነዋል” አሉ። ። ከዚህም ጋር ምስክርነታቸው አንድ አልሆነም። ። ሊቀ ካህናቱም በመካከላቸው ተነሥቶ፡ “እነዚህ ይህን ያህል ሲመሰክሩብህ የምትመልሰው አንዳች የለህምን?” ብሎ ጌታችን ኢየሱስን ጠየቀው። ። እርሱ ግን ዝም አለ፤ ምንም አልመለሰለትም፤ ሊቀ ካህናቱም ዳግመኛ መረመረው፤ “የቡሩክ ልጅ ክርስቶስ አንተ ነህን?” አለው። ። ጌታችን ኢየሱስም፡ “አዎን፤ እኔ ነኝ፤ የሰውን ልጅ በካይል ቀኝ ተቀምጦ፤ በሰማይ ደመና ሲመጣ ታዩታላችሁ” አለው። ። ሊቀ ካህናቱም ልብሱን ቀድዶ እንዲህ አለ፡ “እንግዲህ ምን ምስክር ትሹለታላችሁ? ። እነሆ፤ እናንተ ራሳችሁ ስድቡን ሰማችሁ፤ እንግዲህ ምን ትላላችሁ?” ሁሉም፡ “ሞት ይገባዋል” ብለው ፈረዱበት። ። ከመካከላቸውም አንዳንዶች ይተፉበት ነበር፤ ፊቱንም ሸፍነው ራሱን ይመቱትና፤ “ክርስቶስ፤ ትንቢት ተናገር” ይሉት ነበር፤ ሉሌዎችም መላልሰው በጥፊ እየመቱ ወሰዱት።

ስለ ጴጥሮስ ክሕደት

(ማቴ. ፳፮፡፷፱-፸፭፤ ዮሐ. ፲፰፡፲፭-፲፮)

። ጴጥሮስም በግቢው ውስጥ በታች ቤት ሳለ፤ ከሊቀ ካህናቱ ገረዶች አንዲት ብላቴና መጣች። ። ጴጥሮስንም እሳት ሲሞቅ አየችው፤ አስተውላም፡ “አንተ ከናዝሬቱ ከኢየሱስ ጋር ነበርህ” አላቸው። ። እርሱ ግን “የምትዩውን

አላውቅም፤ ልብም አላደርገውም” ብሎ ካደ፤ ከቅፅሩም ወደ ውጭ ወደ ደጅ ወጣ፤ ዶሮም ጮኸ። ፳፱ ዳግመኛም ሌላዬቱ ብላቴና አየችውና ከዚያ ቆመው ለነበሩት፡ “ይህም ከእነርሱ ወገን ነው” አለቻቸው፤ እርሱም ሁለተኛ ካደ፡ “ከጥቂት ጊዜም በኋላ ከዚያ ቆመው የነበሩት ጴጥሮስን፡ “በእውነት አንተ ከእነርሱ ወገን ነህ፤ አንተ ገሊላዊ ነህና፤ አነጋገርህም ያስታውቅብሃል” አሉት። ፳፳ እርሱ ግን “ይህን የምትሉትን ሰው አላውቀውም” እያለ ይምልና ይረገም ጀመር፤ ያንጊዜም ዶሮ ሁለተኛ ጮኸ። ፳፻ ጴጥሮስም “ዶሮ ሁለት ጊዜ ሳይጮኽ ሦስት ጊዜ ትክደኛለህ” ያለውን፤ የጌታችን የኢየሱስን ቃል ዐስቦ አለቀሰ።

ምዕራፍ ፲፭

በጲላሞስ ፊት ስለመቆሙ

(ማቴ. ፳፮፡፩-፪፤ ሉቃ. ፳፫፡፩-፭)

፳በነጋ ጊዜም የካህናት አለቆች፡ ሽማግሌዎችና ጸሓፊዎች ሸንጎውም ሁሉ ተማከሩ፤ ጌታችን ኢየሱስንም አስረው ወስደው ለጲላሞስ ሰጡት። ፳፲ ጲላሞስም፡ “የአይሁድ ንጉሥ አንተ ነህን?” ብሎ ጠየቀው፤ ጌታችን ኢየሱስም፡ “አንተ ትላለህ” አለው። የየካህናት አለቆችም በብዙ ነገር ከሰሱት፤ እርሱ ግን የመለሰው ነገር የለም። ፳፯ ጲላሞስም፡ “ይህን ያህል ሲከስሱህ አንዳች አትመልስምን?” ብሎ እንደገና ጠየቀው። ፳፰ ጌታችን ኢየሱስ ግን ጲላሞስ እስኪያደንቀው ድረስ ምንም አልመለሰለትም።

፳፱ በየበዓሉም ከእስረኞች የመረጡትን አንዱን ይፈታላቸው ነበር። ፳ከክፉ አድራጊዎችና ከነፍሱ ገዳዮች ጋር የታሰረ ስሙ በርባን የሚባል አንድ ሰው ነበር። ፳፲ ሕዝቡም ወጥተው እንደ አስለመደ ያደርግላቸው ዘንድ እየጮኹ ለመኑ። ፳፯ ጲላሞስም መልሶ፡ “የአይሁድን ንጉሥ እፈታላችሁ ዘንድ ትወዳላችሁን?” አላቸው። የየካህናት አለቆች በቅናት አሳልፈው እንደ ሰጡት ያውቅ ነበርና። ፳፻ የየካህናት አለቆች ግን በርባን እንዲፈታላቸው ይለምኑት ዘንድ ሕዝቡን አነሣሡአቸው። ፳፻ ጲላሞስም መልሶ፡ “እንግዲህ የአይሁድ ንጉሥ የተባለውን ምን ላደርገው ትወዳላችሁ?” አላቸው። ፳፻ እነርሱም እንደገና፡ “ስቀለው” እያሉ ጮኹ። ፳፻ ጲላሞስም፡

“ምን ክፉ ሥራ ሠራ?” አላቸው፤ እነርሱ ግን፡ “ስቀለው” እያሉ አብዝተው ጮኹ። ፳፻ ጲላሞስም የሕዝቡን ፈቃድ ሊያደርግ ወድዶ በርባንን ፈታላቸው፤ ጌታችን ኢየሱስንም ገርፎ ሊሰቅሉት ሰጣቸው።

ጭፍሮች በእርሱ ላይ ስለ መዘባበታቸው

(ማቴ. ፳፯፡፳፯-፴፩፤ ዮሐ. ፲፱፡፪-፫)

፳፻ ወታደሮችም ወደ ግቢ ውስጥ ወደ ፍርድ ሸንጎ አገቡት፤ ባለወንጀንም ጭፍሮች ሁሉ ጠሩ። ፳፻ ቀይ ሐርም አለበሱት፤ የእሾህ እክሊልም ጎንጉነው ደፉበት፤ ተዘባበቱበትም። ፳፻ “የአይሁድ ንጉሥ ሆይ፡ ሰላም ለአንተ ይሁን” አሉት። ፳፻ ራሱንም በዘንግ ይመቱትና ይተፉበት፤ ተንበርክከውም በፊቱ ይሰግዱለት ነበር። ፳፻ ከተዘባበቱበትም በኋላ ያን ቀይ ሐር ገፈፉት፤ ልብሱንም አልብሰው ወደሚሰቅሉበት ቦታ ወሰዱት።

፳፻ ስምዖን ቀሬናዊ የተባለ አንድ መንገድ አላፊ እርሱም የእስክንድሮስና የሩፎስ አባት ከዱር ሲመጣ መስቀሉን ይሸከም ዘንድ አስገደዱት። ፳፻ በትርጓሜው የራስ ቅል ወደሚሉት ቦታ ጎልጎታ ወደሚባል ስፍራ ወሰዱት። ፳፻ ከከርቤም ጋር የተቀላቀለ ወይን እንዲጠጣ ሰጡት፤ እርሱ ግን አልጠጣም አለ።

ስለ ስቅለቱ

(ማቴ. ፳፯፡፴፪-፴፬፤ ሉቃ. ፳፫፡፳፮-፴፫)

፳፻ ስቀሉትም፤ በልብሱም ላይ ዕጣ ተጣጥለው እንደ ድርሻቸው ተካፈሉ። ፳፻ ሲሰቅሉትም ሦስት ሰዓት ነበር። ፳፻ የበደሉ ደብዳቤም “የአይሁድ ንጉሥ ነው” ይል ነበር። ፳፻ ከእርሱ ጋርም ሁለት ወንበዴዎችን አንዱን በቀኙ፡ አንዱንም በግራዉ ሰቀሉ። ፳፻ መጽሐፍም፡ “ከዐመፀኞች ጋር ተቈጠረ” ያለው ተፈጸመ። ፳፻ መንገድ ተላላፊዎችም ይሰድቡት ነበር፤ ራሳቸውንም እየነቀነቁ እንዲህ ይሉት ነበር፡ “ቤተ መቅደስን የምታፈርሰው፡ በሦስት ቀንም የምትሠራው ሆይ፡ ፳፻ ከመስቀል ወርደህ ራስህን አድን፤” ፳፻ እንዲሁ የካህናት አለቆችና ጸሓፊዎችም እየዘበቱበት “ሌላውን የሚያድን፡ ራሱን ማዳን የማይችል” ይሉት ነበር። ፳፻ “እርሱ የእስራኤል ንጉሥ ክርስቶስ ከሆነ እስኪሁን ከመስቀሉ ይውረድና አይ

፲፭፡፳፩ ሮም ፲፮፡፲፫። ፲፭፡፳፱ መዝ. ፳፩፡፲፰። ፲፭፡፳፰ አ.ሳ. ፶፫፡፲፪።

፲፭፡፳፱ መዝ. ፳፩፡፯፤ ፪፰፡፳፭፤ ማር. ፲፬፡፶፰፤ ዮሐ. ፪፡፲፱።

ተን እንመንበት፤” አሉ፤ አብረውት የተሰቀሉትም ያሽሙአጥጡት ነበር።

በመስቀል ላይ ስለ መሞቱ

(ማቴ. ፳፮፡፵፭-፵፮፤ ዮሐ. ፲፱፡፳፰-፴)

፳፫ ቀን በሆነ ጊዜ ፀሐይ ጨለመ፤ ምድርም ሁሉ እስከ ዘጠኝ ሰዓት ድረስ ጨለማ ሆነ። ፳፬ ዘጠኝ ሰዓትም በሆነ ጊዜ ጌታችን ኢየሱስ በታላቅ ቃል፡ “ኤሎሄ ኤሎሄ ላማ ሰበቅታኒ?” ብሎ ጮኸ፤ ትርጓሜውም “አምላኬ አምላኬ ለምን ተውኸኝ?” ማለት ነው። ፳፭ በዚያ ቆመው ከነበሩትም፡ “ኤልያስን ይጠራል” አሉ። ፳፮ አንዱም ሮጠና ሰፍነጉን መጻጻመልቶ በዘንግ አስሮ አጠጣውና፡ “ዝም በሉ፤ ኤልያስ መጥቶ ያወርደው እንደ ሆነ እንይ” አለ። ፳፯ ጌታችን ኢየሱስም በታላቅ ድምፅ ጮኸ፤ ነፍሱንም ከሥጋው ለየ። ፳፰ የቤተ መቅደሱ መጋረጃም ከላይ እስከ ታች ከሁለት ተቀደደ። ፳፱ ፊት ለፊት የቆመው የመቶ አለቃም እንዲህ ጮኸ እንደ ሞተ ባየ ጊዜ፡ “ይህ ሰው በእውነት የእግዚአብሔር ልጅ ነው” አለ።

፳፱ ከሩቅም ቆመው የሚያዩት ሴቶች ነበሩ፤ እነርሱም ማርያም መግደላዊት፤ የታናሹ ያዕቆብ እና የዮሳ እናት ማርያም፤ ሰሎሜም ነበሩ። ፳፻ እነዚህም ከገሊላ ጀምሮ ይከተሉትና ያገለግሉት የነበሩ ናቸው፤ ሌሎችም ብዙዎች ከእርሱ ጋር ወደ ኢየሩሳሌም የወጡ ነበሩ።

ወደ መቃብር ስለመውረዱ

(ማቴ. ፳፯፡፱፯-፳፱፤ ሉቃ. ፳፫፡፶-፶፮)

፳፻ ያንጊዜም ዐርብ ሲመሽ የሰንበት መግቢያ ነበር። ፳፻፩ ደግና ምክር ዐዋቂ የነበረ ሰው፡ እርሱም የእግዚአብሔርን መንግሥት ተስፋ ያደርግ የነበረ የአርማትያሱ ዮሴፍ መጣ፤ ደፍሮም ወደ ጲላጦስ ገባና የጌታችን የኢየሱስን ሥጋ ለመነ። ፳፻፪ ጲላጦስም፡- እንዴት እንደ ሞተ አደነቀ፤ ወታደሩንም ጠርቶ፡ “ፈጽሞ ሞተን?” አለው፤ ወታደሩም፡ “አዎን፤ ሞተ” አለው። ፳፻፫ እንደ ሞተም ከወታደሩ ተረድቶ ሥጋውን ለዮሴፍ እንዲሰጡት አዘዘ። ፳፻፬ ዮሴፍም በፍታገዛ፤ አውርዶም በበፍታ ገንዞ ከዐለት ባስፈለፈለው አዲስ መቃብር ቀበረው፤ ድንጋይም አገላብጦ የመቃብሩን አፍ ገጠመ። ፳፻፭ ማርያም

መግደላዊትና የዮሳ እናት ማርያምም የቀበሩበትን አዩ።

ምዕራፍ ፲፮

ከሙታን ተለይቶ ስለመነሣቱ

(ማቴ. ፳፰፡፩-፳፯፤ ሉቃ. ፳፱፡፩-፲፪)

፩ ሰንበትም ባለፈች ጊዜ ማርያም መግደላዊት፤ የያዕቆብ እናት ማርያም፤ ሰሎሜም መጥተው ሥጋውን ሊቀቡ ሽቱ ገዙ። ፩ በእሑድ ሰንበትም እጅግ ማልደው ፀሐይ በወጣ ጊዜ፤ ወደ መቃብር ሄዱ። ፩ እርስ በርሳቸውም፡ “ድንጋዬን ከመቃብሩ አፍ ላይ ማን ያነሣልናል?” አሉ፤ ድንጋዬን እጅግ ታላቅ ነበረችና። ፩ አሻቅበውም በተመለከቱ ጊዜ ደንጋዬን ተንከባልላ አዩ። ፩ ወደ መቃብሩም በገቡ ጊዜ አንድ ጎልማሳ ነጭ ልብስ ለብሶ በስተቀኝ ተቀምጦ አገኘና ደነገጠ። ፩ እርሱም እንዲህ አላቸው፡ “አትደንግጡ፤ የተሰቀለውን የናዝሬቱን ኢየሱስን ትሻላችሁን? ተነሥቶአል፤ በዚህስ የለም፤ የተቀበረበትም ቦታ እነሆ። ፩ ነገር ግን፡ ሂዱና ለደቀ መዛሙርቱና ለጴጥሮስም ወደ ገሊላ እንደሚቀድማቸው ንገሩአቸው፤ እንደ ነገራቸውም በዚያ ያዩታል።” ፩ ከመቃብርም ወጥተው ሸሹ፤ ፍርሀትና ድንጋጤ ይዞአቸዋልና፤ ስለፈሩም ለማንም አልተናገሩም፤ ያዘዛቸውንም ሁሉ ለጴጥሮስና ለወንድሞቹ ተናገሩ። ጌታችን ኢየሱስም ከሙታን ተለይቶ ከተነሣ በኋላ ተገለጠላቸውና፤ ለዘለዓለም ሕይወት የሚሆን የማይለወጥ ቅዱስ ወንጌልን ለፍጥረቱ ሁሉ ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ ይሰብኩ ዘንድ ላካቸው።

፪ በእሑድ ሰንበትም ማለዱ ተነሥቶ ሰባት አጋንንትን ላወጣላት ለማርያም መግደላዊት አስቀድሞ ታያት።

ለብዙዎች ስለመታየቱ

(ማቴ. ፳፰፡፱-፲፯፤ ዮሐ. ፳፯፡፩-፲፰)

፫ እርስዋም ሄዳ ከእርሱ ጋር ለነበሩት ሲያዝኑና ሲያለቅሱ ሳሉ ነገረቻቸው። ፫ እነርሱ ግን ሕያው እንደ ሆነ፤ ለእርስዋም እንደ ተገለጠላት በሰሙ ጊዜ አላመንዋትም።

፫ ከዚህም በኋላ፡ ከእነርሱ ለሁለቱ ወደ ገጠር ሲሄዱ በሌላ መልክ ተገለጠላቸው። ፫ እነ

፩ “ወታደሩም አዎን ሞተ አለው” የሚለው በግሪኩ የለም።

፲፭፡፴፬ መዝ. ፳፩፡፩።

፲፭፡፴፮ መዝ. ፳፰፡፳፩።

፲፭፡፴፰ ዘፀ. ፳፮፡፴፩-፴፫።

፲፭፡፴፩ ሉቃ. ፳፯፡፫።

፲፮፡፮ ማቴ. ፳፮፡፴፪፤ ማር. ፲፱፡፳፰።

ርሱም ደግሞ ሄደው ለባልንጀሮቻቸው ነገሩ፤ እነርሱንም ቢሆን አላመኑባቸውም። ፲፩ከዚህም በኋላ፥ ደግሞ ዐሥራ አንዱ በማዕድ ተቀምጦ ሳለ ተገለጠላቸው፤ እንደ ተነሣ ያዩትን አላመኑባቸውምና ስለ ሃይማኖታቸው ጉድለት ገሠጸቸው፤ የልባቸውንም ጽናት ነቀፈ።

ሐዋርያትን ስለ መሾሙ

(ማቴ. ፳፰፡፲፮-፳፤ ሉቃ. ፳፬፡፴፮-፵፱)

፲፩እንዲህም አላቸው፡ “ወደ ዓለም ሁሉ ሂዱ፤ ለፍጥረትም ሁሉ ወንጌልን ስበኩ። ፲፪ያመነ የተጠመቀም ይድናል፤ ያላመነ ግን ይፈረድበታል። ፲፫ይህችም ምልክት በስሜ የሚያምኑትን ትከተላቸዋለች፤ በስሜ አጋን ንትን ያወጣሉ፤ በአዲስ ቋንቋም ይናገራሉ። ፲፬እባቦችንም በእጃቸው ይይዛሉ፤ የሚገቡዳቸውም ነገር የለም፤ የሚገድል መርዝ ቢጠጡም

የሚገቡዳቸው የለም፤ በድውያን ላይም እጃቸውን ይጭናሉ፤ ድውያኑም ይፈወሳሉ።”

ወደ ሰማይ ስለማረጉ

(ሉቃ. ፳፬፡፶-፶፫፤ ሐ.ሥ. ፩፡፱-፲፩)

፲፱ጌታችን ኢየሱስም ከተነጋገራቸው በኋላ ወደ ሰማይ ዐረገ፤ በአባቱም፤ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀመጠ። እነርሱም ወጥተው ጌታ እየረዳቸው፥ ቃሉንም በማያቋርጥ ተአምር እያጸናላቸው በስፍራው ሁሉ አስተማሩ።

ከሰባ ሁለቱ አርድእት አንዱ ወንጌላዊው ማርቆስ የጻፈው ወንጌል ተፈጸመ፤ የጻፈውም በሮም ሀገር በሮማይስጥ ቋንቋ፤ ጌታችን በሥጋ ወደ ሰማይ ባረገ በዐሥራ አንድ ዓመት፥ ቀላውዴዎስ ቄሣር በነገሠ በአራት ዓመት ነው።

ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን። አሜን።

፩ “በአባቱም” የሚለው በግሪኩ የለም።

፲፮፡፲፩ ሐ.ሥ. ፩፡፳። ፲፮፡፲፱ ሐ.ሥ. ፩፡፱-፲፩።

ይሰርቁት ለሕዝቡም ከሙታን ተለይቶ ተነሣ እንዳይሉ፤ እስከ ሦስት ቀን መቃብሩ እንዲጠበቅ እዘዝ፤ የኋለኛዬቤ በደሉ ከፊተኛዬቤ የምትከፋ ትሆናለችና።” ጴጊሊጦስም፡ “ጠባቆች አሏችሁ፤ ሄዳችሁም እንደምታውቁ አስጠብቁ” አላቸው። ጴጊእንርሱም ሄደው ከጠባቆች ጋር ድንጋዩን አትመው መቃብሩን አስጠበቁ።

ፖዕራፍ ፳፯

ጌታችን ስለ መንሣቱ

፡በሰንበትም ማታ ለእሑድ አጥቢያ ማርያም መግደላዊትና ሁለተኛዋ ማርያም መቃብሩን ሊያዩ መጡ። ፤እነሆ፤ ታላቅ የምድር መናወጥ ሆነ፤ የእግዚአብሔር መልአክ ከሰማይ ወርዶአልና፤ ቀርቦም በመቃብሩ አፍላይ ድንጋይዎን አንከባሎ በላይዋ ተቀመጠ። ፤መልኩም እንደ መብረቅ፤ ልብሱም እንደ በረዶ ነጭ ነበረ። ፤እርሱንም ከመፍራት የተነሣ መቃብሩን የሚጠብቁ ታወኩ፤ እንደ በድንም ሆኑ። ፤መልአኩም መልሶ ሴቶችን እንዲህ አላቸው፤ “እናንተስ አትፍሩ፤ የተሰቀለውን ኢየሱስን እንደምትሹ አውቃለሁና። ፤በዚህ የለም፤ እርሱ እንደ ተናገረው ተነሥቶአል፤ ነገር ግን ኑና ተቀብርበት የነበረውን ቦታ እዩ። ፤ፈጥናችሁም ሂዱና፡- ከመታን ተለይቶ ተነሣ፤ እነሆ፤ ወደ ገሊላ ይቀድማችኋል፤ በዚያም ታዩታላችሁ፤ ብላችሁ ለደቀ መዛሙርቱ ንገሩአቸው፤ እነሆም፤ ነገር ኋችሁ።” ፤በፍርሀትና በታላቅ ደስታም ከመቃብሩ ፈጥነው ሄዱ፤ ለደቀ መዛሙርቱም ይነግሩአቸው ዘንድ ሮጡ። ፤እነሆም፤ ጌታችን ኢየሱስ አገኛቸውና፤ “ሰላም ለእናንተ ይሁን” አላቸው፤ እነርሱም ቀርበው እግሩን

ይዘው ሰንዳለት። ነዚህም በኋላ ጌታችን ኢየሱስ እንዲህ አላቸው፦ “አትፍሩ ሂዱና ወደ ገሊላ እንዲሄዱ ለወንድሞቼ ንገሩአቸው፤ በዚያም ያዩኛል።”

፲፩ እነርሱም ከኔዱ በኋላ ጠባቆች ወደ ከተማ ገብተው የሆነውን ሁሉ ለክህናት አለቆች ነገሩ። ፲፪ ተሰብስበውም ከሽማግሌዎች ጋር መክረው ለጭፍሮች ብዙ ገንዘብ ሰጡአቸው። ፲፫ እንዲህም አሏቸው፦ “ተኝተን ሳለን ደቀ መዛሙርቱ በሌሊት መጥተው ሰረቁት በሉ። ፲፬ ይህም ነገር በገዢው ዘንድ የተሰማ እንደ ሆነ እኛ እና ሳምነዋለን፤ እናንተንም ያለ ሥጋት እንድትኖሩ እናደርጋለን።” ፲፭ ጭፍሮችም ገንዘቡን ተቀብለው እንደ አስተማሩአቸው አደረጉ፤ ይህም ነገር እስከ ዛሬ ድረስ በአይሁድ ዘንድ ሲነገር ይኖራል።

፲፩ ዐሥራ አንዱ ደቀ መዛሙርት ግን ጌታችን ኢየሱስ ወደ አዘዛቸው ተራራ ወደ ገለላ ሄዱ። ፲፪ ባዩትም ጊዜ ሰንዱለት፤ እኩሌቶቹ፤ ግን ተጠራጠሩ። ፲፫ ጌታችን ኢየሱስም ቀርቦ፡- እንዲህ ሲል ተናገራቸው፡ “ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጠኝ። ፲፬ እንግዲህ ሂዱና በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያመመ ቃችኋቸው አሕዛብን ሁሉ አስተምሩ። ይዘዝጁ ጌታንም እንዲጠብቁ አስተምሩአቸው። እኔም እስከ ዓለም ዓፄጜ በዘመኑ ሁሉ ከእናንተ ጋር እኖራለሁ።”

ከዐሥራ ሁለቱ ሐዋርያት አንዱ ሐዋርያ ማቴ ዎስ በምድረ ፍልስጥኤም በዕብራይስጥ ቋንቋ የጻፈው ወንጌል ተፈጸመ፤ መንፈስ ቅዱስ እያ ተጋው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ ወደ ሰማይ ካረገ በኋላ በስምንተኛው ዓመት፤ ቀላ ውዴዎስ ቁሣር በነገሠ በመጀመሪያው ዓመት ጻፈው።

ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን። አሜን።

፪ ግለሰብ “ጥራት ሰጥቶ ...” ይላል።

፩ ግሪኩ “... አንዳንዶቹ ግን ...” ይላል።

$\frac{A}{B} \div \frac{C}{D} = \frac{A}{B} \cdot \frac{D}{C}$

卷之四 八

အဘိုးကြီး ဟုလည်း ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။